

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA SOCIOLOGIE, ANDRAGOGIKY A KULTURNÍ ANTROPOLOGIE

Pouliční gangy USA ve stínu migrace

Bakalářská diplomová práce

Obor studia: Migrační studia

Autor: Jan Boček

Vedoucí práce: doc. PhDr. Daniel Topinka, Ph.D.

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci na téma „*Pouliční gangy v USA ve stínu migrace*“ vypracoval samostatně a uvedl v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použil.

V Olomouci dne 27. března 2023

Podpis .....

Poděkování:

Mé poděkování patří doc. PhDr. Danielu Topinkovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, pochopení a trpělivost.

Anotace

Jméno a příjmení:	<i>Jan Boček</i>
Katedra:	Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie
Obor studia:	<i>Migrační studia</i>
Obor obhajoby práce:	<i>Kulturní antropologie</i>
Vedoucí práce:	<i>doc. PhDr. Daniel Topinka, Ph.D.</i>
Rok obhajoby:	2023

Název práce:	Pouliční gangy v USA ve stínu migrace
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá objasněním souvislostí imigrace do Spojených států amerických se vznikem a vývojem pouličních gangů. Pozornost je věnována i otázkám etnicity a potenciální roli dalších sociálních jevů. Součástí práce je i objasnění teoretického pozadí problematiky pouličních gangů v USA.
Klíčová slova:	Spojené státy americké, gang, pouliční gang, teorie vzniku gangů, imigrace, etnicita, transnacionální gang
Title of Thesis:	Street Gangs in the USA in the Shade of Migration
Annotation:	The purpose of this bachelor thesis is to clarify the connections between the immigration to the United States and the formation and development of street gangs. The thesis focuses on the issue of ethnicity and the potential role of other social phenomena. The explanation of the theoretical background of street gang problems in the USA is also part of this thesis.
Keywords:	United States of America, gang, street gang, the theory of gang formation, immigration, ethnicity, transnational gang
Názvy příloh vázaných v práci:	
Počet literatury a zdrojů:	55
Rozsah práce:	87 s. (169 439 znaků s mezerami)

Obsah

Anotace.....	4
Úvod	7
I. TEORIE GANGŮ A IMIGRACE DO USA	11
1. Co je to gang?.....	11
1.1 Pouliční gang	14
2. Druhy gangů.....	14
3. Členství v gangu a organizační struktura	18
3.1 Organizační struktura	19
3.2 Atributy gangů.....	20
3.2.1 Symbolika gangů.....	20
4. Iniclace	21
5. Teorie vzniku gangů.....	22
5.1 Teorie sociální dezorganizace	23
5.2 Teorie napětí.....	24
5.3 Teorie subkultur.....	25
5.4 Teorie nejchudší vrstvy	26
5.5 Integrované teorie	27
6. Individuální faktory	28
7. Imigrace do Spojených států amerických	29
7.1 Koloniální období.....	29
7.2 Imigrace devatenáctého století.....	30
7.3 Nová imigrace přelomu století.....	31
7.4 Období před druhou světovou válkou	34
7.5 Poválečné období	35
7.5.1 Diverzifikace a globalizace do roku 1989	36
7.5.2 Vývoj po roce 1989.....	38
8. Afroameričané a jejich americká historie.....	40
8.1 První příchozí v koloniálním období	40
8.2 Americká revoluce a občanská válka	40

8.3	Světové války a migrace Afroameričanů na sever.....	41
8.4	Hnutí za občanská práva a další vývoj.....	42
II.	HISTORIE A SOUČASNOST GANGŮ V USA.....	44
1.	Pouliční gangy – vznik a vývoj v kontextu imigrace	44
1.1	Severovýchod.....	44
1.1.1	New York City na přelomu osmnáctého a devatenáctého století	44
1.1.2	Od občanské války k počátku minulého století v New York City	45
1.1.3	Severovýchod USA ve třicátých až osmdesátých letech dvacátého století.....	47
1.1.4	Přelom století na Severovýchodě.....	47
1.2	Středozápad.....	48
1.2.1	Zrod gangů v Chicagu	48
1.2.2	Chicagský „Gangland“	49
1.2.3	Druhá polovina dvacátého století a jeho přelom v Chicagu	50
1.3	Západ Spojených států a gangy.....	52
1.3.1	První mexické gangy na Západě a jejich rozvoj.....	53
1.3.2	Asijské gangy	55
1.3.3	Čínské gangy	56
1.3.4	Afroamerické gangy v Los Angeles.....	57
1.4	Jih a gangy	59
1.4.1	Zrod gangů na Jihu	60
1.4.2	Situace na Jihu na přelomu století a role Miami	61
1.5	Indiánské gangy.....	63
1.6	Hybridní gang.....	64
1.7	„Bělošské“ gangy.....	65
2.	Aktuální situace na poli pouličních gangů.....	65
3.	Mara Salvatrucha - typický příklad transnacionálního gangu	69
	Závěr	75
	Použitá literatura a zdroje	82

Úvod

Když jsme spolu s Andreasem a Gustavem procházeli ulicemi San Franciska, v jednu chvíli se oba mí jihoameričtí kamarádi zastavili u výrazně zbarveného graffiti na omšelé zdi. Rozhodným jazykem doprovázeným výraznými gesty mi sdělili, že tímto směrem dále rozhodně nepůjdou. Byla polovina devadesátých let, pouliční gangy ve Spojených státech zažívaly obrození. Krátce před tím zemřel při pouliční přestřelce Tupac Shakur, v té době hvězda americké hiphopové scény. Jeho smrt byla rovněž spojována právě s násilím pouličních gangů. Oba mí přátelé z Argentiny a Chile tehdy velmi dobře rozuměli, na rozdíl ode mne, varovnému nápisu ve španělštině, který na nás ze zdi „křičel“ do ulice. Vysvětlovali mi, že jde o důrazný apel a vyznačení teritoria jednoho z místních násilnických pouličních gangů. To bylo poprvé, co jsem slyšel o fenoménu jménem gang. Zároveň to byl jeden z několika málo případů, kdy jsem mohl pocítit jeho blízkost doslova na vlastní kůži.

O několik let později jsme s partou českých studentů při cestě z centra Chicaga míjeli ulice, kam nám naši průvodci výslovně zakazovali vstup. Bylo kolem půlnoci a v duchu jsem se tehdy modlil, abychom snad neměli poruchu a nemuseli v místě zastavovat. Krátce po tom jsem pak na vlakovém nádraží v Sandusky, městečku na americkém Středozápadě, ve tři hodiny ráno potkal ne úplně přátelsky naladěné Afroameričany nosící výrazné insignie, pravděpodobně patřící nějakému z místních gangů či obdobnému uskupení, kteří prohodili na můj účet něco v tom smyslu, že by bylo pro všechny lepší, kdybych tam radši nebyl. I tehdy se mi ale nic nestalo.

Možná to byly obavy přehnané, možná ne. Každopádně gangy ale tehdy v průběhu devadesátých let minulého století i na jeho přelomu byly fenoménem. Prosluly svým násilím i přestřelkami, k čemuž jistě přispělo i jejich četné zobrazování v médiích a jistá démonizace ve filmovém průmyslu. Všechno dohromady pak mělo vliv na to, že mě gangy začaly svým způsobem zajímat. Do jisté míry mě fascinovaly. Ne snad svými neoddiskutovatelnými sklony ke kriminálním aktivitám, ale kvůli své samotné existenci. Kládl jsem si otázku, co vlastně vedlo a vede mladé lidi k tomu, aby

se stávali členy takových uskupení či part. Žasl jsem i nad mírou násilí, která je s existencí gangů spojena, registroval jsem také vnější atributy, kterými členové gangu dávali najevo svou příslušnost. Zajímaly mě důvody toho všeho. Samotné Spojené státy americké mě pak vždy přitahovaly svou různorodostí, tím, že se prakticky celý svět již od historických počátků tohoto státu setkává v jedné zemi, což s sebou samozřejmě nese i četná pnutí a komplikace.

Během mého dalšího dosavadního života jsem se s problematikou gangů již téměř nesetkával. K tématu jsem tak vrátil až v průběhu prvního ročníku studia, kdy jsem psal o pouličních gangzích seminární práci. Tehdy jsem zjistil, že jejich existence či vznik je propojen s migračními, respektive imigračními vlnami do Spojených států amerických. O to více mě toto téma pak začalo zajímat a rád bych jej rozvinul i ve své bakalářské práci.

Cílem bakalářské práce je objasnit, zda a do jaké míry ovlivňovala migrace vznik prvních pouličních gangů ve Spojených státech amerických a jak přispívá k jejich existenci dnes. Nedílnou součástí je také objasnění role etnicity při utváření gangů a to, zda lze nalézt i další sociální jevy, které by mohly být určujícími faktory pro vznik a vývoj pouličních gangů.

Vzhledem k tomu, že se práce zabývá pouličními gangy ve Spojených státech amerických, a je tedy pro mě zcela nereálné provádět v této souvislosti terénní výzkum, jedná se o práci teoretickou. Práce se skládá ze dvou částí, přičemž ta první se zabývá především základními pojmy, co vlastně gang je, věnuje se jeho vymezení a komplikovanosti tohoto vymezení a předkládá různé možné teorie vzniku gangů jak z makro pohledu, tedy z pohledu společenského prostředí a komunity, tak z pohledu jedince, respektive z pohledu důvodů začlenění konkrétní osoby do gangu. Dále práce nastiňuje možné dělení gangů a okrajově uvádí i možnou strukturu členské základny pouličního gangu a zmiňuje základní atributy gangu. Z hlediska pojmosloví jde skutečně o výběr z nepřeberné studnice možných témat. Součástí první části je i rámcový rozbor migrační historie Spojených států.

Těžiště bakalářské práce spočívá v popisu historického vzniku pouličních gangů a jejich následném vývoji. Vznik i další vývoj gangů i jejich členské základny je dáván do souvislostí s migračními vlnami popsány v části první. Vzhledem k tomu, že se gangy vyvíjely geograficky rozdílně, drží se i zobrazení historického vývoje v této práci tohoto dělení na Severovýchod, Středozápad, Západ a Jih. V hrubých rysech jsou gangy diferencovány i podle svého většinového etnického složení. Opět spíše výběrově vzhledem k téměř nekonečnému množství etnik žijících ve Spojených státech amerických. Zabývám se gangy urbánními a v tomto kontextu pak v souvislosti se zmíněným geografickým členěním zejména ve městech New York City, Chicago, Los Angeles a Miami. Do práce jsou zahrnuty i zásadní právní akty imigrační legislativy, které měly v americké historii vliv na personální složení příchozích migrantů. Již bylo řečeno, že záměrem práce je nejen zmapovat historický vývoj a rozsah vlivu migrace na tvorbu gangů, ale dotknout se i současného stavu. Z tohoto důvodu je do struktury zařazeno i téma transnacionálního gangu, které je ilustrováno na existenci současného uskupení Mara Salvatrucha (MS-13).

Závěr bakalářské práce tvoří reflexe zjištěných poznatků a zamyšlení se nad nimi.

Informace jsem čerpal především z anglojazyčných knih vydaných ve Spojených státech amerických, kde má téma pouličních gangů dlouhou tradici sahající až do roku 1927 k vydání legendárního díla Frederica Thrashera – *The Gang: A Study of 1 313 Gangs in Chicago*. Jména dalších autorů a jejich děl jsou pak samozřejmě uvedena v seznamu literatury. Vedle literatury zaměřené na pouliční gangy jsem využíval i literaturu zabývající se migrací. Částečně jsem využil i články uveřejněné v odborných časopisech a dostupné v elektronických databázích. Výběr česky psané odborné literatury zabývající se gangy je velice omezený. Čerpal jsem tak převážně z knihy autorky Barbory Vegrachtové, která je však publikací spíše kriminologickou. I absence česky psané odborné literatury tak však skýtá možný budoucí rozvoj tohoto tématu v českém prostředí.

Úskalím v překladu anglicky psaných textů pro mě byl v angličtině hojně používaný termín „rasa“. Protože je použití tohoto termínu v českém jazyce poměrně komplikované a zasloužilo by samo o sobě rozsáhlý výklad, nahradil jsem jej termínem „etnikum“ či „etnický“ apod. Stejně tak, pokud je v práci užito označení barvy („bělošský“, „černošský“) ve vztahu k etniku, není mým úmyslem toto činit s jakýmkoliv urážlivým nádechem, výhradně pak jen k odlišení tvořících se na etnickém základě. Místo termínu „černošský“ z anglického „black“ jsem téměř výlučně užíval termín „afroamerický“. Označení „bělošské“ pak je užito v případech, kde je v anglickém jazyce užito termínu „Caucasian“, což se mi jeví v českém jazyce jako pojem poměrně nezvyklý. I v těchto případech jsem se ale snažil ve většině případů o opis tohoto pojmu. Termíny, které přebírám z americké literatury, poukazují na vnější skupinové označení, neprovází je žádné obsahy, které by bylo možné označit za rasistické.

I. TEORIE GANGŮ A IMIGRACE DO USA

1. Co je to gang?

Člověk, který by čekal na tuto zdánlivě triviální otázku jednoduchou a jednoznačnou odpověď, by se velmi mýlil. Ačkoliv se o gancích hovoří v mnoha společenských kruzích již zcela jistě více než jedno století, obecně přijímaná definice pojmu gang doposud neexistuje.

Samo slovo gang ve staré angličtině znamenalo skupinu lidí bez jakékoliv negativní konotace, tu získalo až později. (Howell, 2015) Pro akademické účely toto slovo poprvé použil Henry S. Sheldon v roce 1898, když takto označoval skupinu dětí a jejich aktivit. Bogardus v roce 1926 již hovořil o tzv. predátorských gancích v oblasti Los Angeles. (Decker, Pyrooz, Densley, 2022) Zásadním pro budoucí zkoumání i porozumění gangům se stala již v úvodu zmiňovaná práce Frederica Thrashera – *The Gang: A study of 1 313 gangs in Chicago*, ve které se autor mimo jiné pokoušel i o vymezení pojmu gang. Označuje jej za spontánně vzniklou skupinu, která se integruje skrze konflikt. (Thrasher, 1927) Tyto skupiny vznikají a působí v jakýchsi „mezerách“ či „mezisvětích“, které Thrasher označuje anglickým výrazem „interstices“, čímž míní prázdné prostory města ve fyzickém i sociálním smyslu, které nejsou využívány, a tedy obsazeny, a je tak možné je obsadit gangy a jejich aktivitami. (Papachristos, Hughes, 2015)

Významné pro další studium gangů byly i myšlenky Malcolma Kleina, jehož specifikace gangu z roku 1971 byla založena na psychosociálním rámci. Klein, pokud budu velmi volně parafrázovat, vymezuje gang jako jakoukoliv rozpoznatelnou skupinu mladistvých, adolescentů, kteří jsou obecně okolím v jejich sousedství vnímáni jako zřetelný a od tohoto okolí odlišný souhrn jedinců, kteří sami sebe také tak rozeznávají a nazývají toto uskupení společným jménem. Zároveň jsou tito jedinci zainteresováni v takovém dostatečném počtu aktů protiprávního jednání tak, aby to vyvolalo negativní odezvu od ostatních obyvatel i bezpečnostních složek.

(Papachristos, Hughes, 2015) Právě protiprávní jednání či kriminální činnost pak byla jablkem sváru mezi vědci zabývajícími se gangy. Někteří, jako Klein, hovořili o tom, že trestná činnost je jedním z určujících či definujících znaků gangu, jiní, jako např. Fagan, Huff či Curry, považovali kriminální jednání až za určitý produkt činnosti gangu, nikoliv za jeden z jeho pojících základních stavebních kamenů. (Decker, Pyrooz, Densley, 2022)

Gang se pokoušeli definovat i mnozí další, na všeobecně akceptovaném vymezení se však přesto neshodli. Alespoň částečně jasno se pokusilo vnést do problematiky v devadesátých letech minulého století ministerstvo spravedlnosti Spojených států. Ačkoli bylo tehdy do široké diskuse zahrnuto mnoho relevantních autorit, ani výstup z této diskuse nedal jednoznačnou odpověď. Jablkem sváru zůstávala stále zejména pozice porušování práva jako definujícího znaku gangu. Někteří vědci, jako byli Katz a Jackson-Jacobs, dokonce označovali gang jako sociální konstrukt. (Papachristos, Hughes, 2015)

Jedna z nedávných definic termínu gang pochází od sdružení vědců Eurogang, kteří jej chápou jako trvalou skupinu mladých lidí, jež tráví volný čas na veřejných místech a součástí jejich skupinové identity je ilegální činnost. Za trvalou považují skupinu, která existuje alespoň tři měsíce. Mladými jsou označeni ti, jejichž věk se pohybuje okolo věku adolescenta či jedinců do dvaceti pěti let. (Vegrachtová, 2017)

Termín gang je zahrnut i v právních předpisech jednotlivých států, což představuje tzv. legalistický pohled na gang. Jako příklad lze použít volný překlad definice z kalifornského trestního zákoníku, který ve své publikaci citují Decker, Pyrooz a Densley (2022), když označují gang jako jakoukoliv organizaci, sdružení či skupinu tří nebo více lidí, formální či neformální, označenou zastřešujícím jménem, která má jako jednu ze svých primárních aktivit páchaní trestné činnosti. Její členové pak užívají stejné identifikační znaky či symboly atd. Definice zakomponované do jednotlivých právních předpisů se sobě mnohdy podobají, nicméně ani tady nepanuje shoda na určujících attributech gangu.

I proti legalistickému pojetí se však našly teorie opoziční, které stavěly do popředí vnější atributy gangu. Sporná byla i je otázka teritoria, a to v poslední době zejména s ohledem na rozvoj informačních technologií a redefinování prostoru.

Jak z předchozího vyplývá, vymezit gang opravdu není nic snadného. Zde uvedený nástin definic je jen střípkem na široké škále pokusů o precizní vymezení pojmu. Často uváděnou definicí je i ta, která je užívaná federálním ministerstvem spravedlnosti i ministerstvem vnitra Spojených států amerických, která říká, že gang je sdružení tří nebo více osob, jehož členové se kolektivně identifikují prostřednictvím kolektivní identity. Tuto identitu používají k vytváření atmosféry strachu a zastrašování, často s využitím společného označení skupiny, sloganu, znaků, symbolů, tetování nebo jiných fyzických marketů, stylu nebo barvy oblékání a oblečení, účesu, znakové řeči či graffiti. Účelem existence skupiny je její účast na trestné činnosti, k čemuž využívá násilí a zastrašování za účelem dosažení svých kriminálních cílů. Členové skupiny páchají trestnou činnost nebo provinění, tj. činy, které by byly trestné, pokud by byly spáchány dospělým jedincem. Záměrem činnosti skupiny je nabytí nebo ochrana již nabyté moci sdružení, reputace nebo ekonomických zdrojů. Členové skupiny mohou také určovat pravidla vstupu do skupiny a hierarchii skupiny, mohou se také pravidelně setkávat. Sdružení také může poskytovat fyzickou ochranu svým členům i jiným osobám, může také usilovat o kontrolu určitého geografického území nebo může jednoduše jen chránit své zájmy proti konkurentům. Skupina také může mít svou jasně rozpoznatelnou strukturu. (<https://nij.ojp.gov>)

Absenci všeobecně přijímaného vymezení nezpůsobuje jen nejednotnost v náhledu na definující znaky gangu, ale i to, že se tato uskupení neustále mění tak, jako se mění i celá společnost. Někteří autoři pak hovoří v kontextech dnešní doby i o určité tekutosti gangu. (Prowse, 2012) Ačkoli však nepanuje jednota ve všeobecně přijímaném vymezení gangu, lze říci, že naprostá většina definic obsahuje definující znaky, kterými jsou skupina (gang jako uskupení jedinců), symboly a komunikace těchto symbolů, respektive jejich verbální či nonverbální přenos, odolnost a trvalost a sporné otázky

participace na kriminálních aktivitách a ty vztahující se k teritoriu gangu. (Decker, Pyrooz, Densley, 2022)

Vzhledem k tomu, že se ve své práci zabývám migračními souvislostmi se vznikem pouličních gangů, vycházím tedy samozřejmě z toho, že tato uskupení měla a mají své teritorium, svou ulici a nějaký „původ“.

1.1 Pouliční gang

S termínem gang bylo od počátku spjata slovo pouliční. Pouliční gangy byly těmi vůbec prvními ze spektra dnes uváděných typů, až poté se vyvinuly i ostatní dnes známé druhy. V počátcích vývoje tohoto fenoménu při vyslovení slova gang automaticky naskakoval termín pouliční, v angličtině tedy slova „gang“ a „street“, „street gang“. Gangy jsou z ulice a ulice definuje gang. Dává jim identitu, sílu a moc. Vedle ulice a gangu je třeba zmínit i termín sousedství, tj. několik ulic, kde bydlí ti, co znám, ti mí známí. Gangy jsou pak nejen vedlejším produktem tohoto sousedství, ale i jeho spolutvůrcem. Odvozují svou sílu od ulice a současně dávají těmto ulicím význam, členové gangu mohou tyto ulice spoluvytvářet, ale také je destruovat. I v oblasti gangů však dochází k dynamickému vývoji. Zatímco v raných dobách vzniku gangů se jejich členové scházeli především na rozích ulic, v dnešním světě dochází i zde k částečnému přesunu jejich komunikace do virtuálního světa informačních technologií. (Papachristos, Hughes, 2015)

V kontextu výkladu termínu pouliční gang je podstatné zmínit i rozdíl mezi gangem a zločineckou skupinou. Ta se vyznačuje oproti gangu větší organizovaností, cílevědomostí, promyšleností a především konspirací a latentností. Někteří její členové často ani nemusí vědět, že jsou součástí takového řetězce, v rámci jehož souhrnné činnosti dochází k překračování zákona. (Vegrichtová, 2017)

2. Druhy gangů

Stejně tak jako lze dlouze diskutovat o co nejuvěstižnějším vymezení termínu gang, lze i polemizovat o tom, jak gangy dělíme. Záležet bude samozřejmě vždy na dělicím

kritériu, které si zvolíme. Tím nejobecnějším je fakt, zda na gang pohlížíme jako na celek, který hodnotíme z hlediska jeho vztahovosti ke gangům dalším, nebo zda pohlížíme na gang jako celek, který je složen z členů, a pokoušíme se právě o kategorizaci této členské základny. Možnému rozlišení na základě členské základny se budu věnovat v kapitole následující. Na tomto místě bych rád vymezil možnou kategorizaci, kdy pohlížím na gang jako na základní stavební jednotku, a tedy rozhodný dělicí element. (Higgins, Holmes, Tewksbury, 2012)

V zásadě nejširší kategorizací je dělení gangů na pouliční, vězeňské a motorkářské. Ačkoliv gangy historicky vznikaly na ulicích, jsou v současnosti neméně silné i v dalších zmiňovaných prostředích, tedy ve věznicích a mezi motorkáři. Zejména vztah ulice a vězení je pak neopominutelný, když panuje neustálá fluktuace členů mezi těmito prostředími, které se pak také vzájemně ovlivňují a vyvíjí. Stejně tak se vyvíjí i určující obousměrný vztah pouličního gangu a ulice.

Vězeňský gang vymezuje Vegrichtová (2017) jako organizaci složenou z vybraných členů, která je aktivní v rámci systému vězeňství. Jejím úmyslem je mít v co největší míře pod kontrolou prostředí, kde působí, přičemž se zároveň snaží zastrašovat a podřídit ostatní vězně. Ačkoliv gangy do poloviny minulého století v amerických věznicích nepůsobily, v současnosti se hovoří o jejich přítomnosti ve všech vězeňských zařízeních ve Spojených státech. Příkladem takového silného vězeňského gangu je sdružení s názvem „Mexican Mafia“ („La eMe“), která v oblasti, kde je přítomna, přímo ovlivňuje i pouliční gangy patřící do její sféry zájmu i mimo zdi věznice. Z hlediska cíle naší práce je důležité upozornit na to, že vězeňská uskupení bývají dělena na přísně etnickém základě, když lze uvést skupiny jako právě „Mexican Mafia“ nebo „Aryan Brotherhood“ a „Black Guerilla Family“.

Za typické společné znaky pouličních a vězeňských gangů lze označit dlouhodobost a kolektivní identitu, lze však také poukázat i na jejich rozdíly, samozřejmě vedle prostředí, ve kterém působí. Vězeňské gangy se vyznačují výraznější disciplínou i organizovaností, což Vegrichtová (2017) přičítá jejich omezené mobilitě za zdmi

věznice. Pouliční gang se oproti tomu projevuje často nižší stabilitou a vyšší dynamikou.

Od konce druhé světové války lze hovořit i o motorkářských gancích, které původně vznikaly jako skupiny spojující fanoušky především motocyklů Harley Davidson a svobodného stylu života. Postupem času se však z některých těchto uskupení zformovaly organizace, jejichž stěžejním zájmem byl život za hranou zákona, ať už v jakékoliv podobě. Jako typický příklad lze uvést Hell's Angels. Ačkoliv by i zkoumání těchto výše uvedených skupin bylo jistě zajímavé, osou mé práce budou, jak jsem uvedl již v úvodu, gangy pouliční, které předznamenaly vznik těch ostatních.

Kromě právě zmíněného nejširšího dělení gangů lze uvést i dělení geografické, podle něhož rozlišujeme gangy urbánní a rurální. Město a jeho centrum stálo u zrodu prvních gangů, expanze za jeho hranice na venkov je pak záležitostí nedávných let. Byla dána především migrací členské základny z center na periferie měst a dále na venkov. Cílem bylo obsadit do té doby „volné“ a neobsazené kriminální prostředí. Kromě těchto možností diferenciací lze říci, že některá uskupení mají charakter lokální, jiná národní a některá dokonce charakter transnacionální. Národní status nabývá uskupení, jehož pobočky či expozitury lze nalézt napříč Spojenými státy, tak jako je tomu u „Crips“, „Bloods“, „People“, „Folks“ a dalších. Transnacionálním gangem rozumíme takovou organizaci, která působí na úrovni několika států. (Delaney, 2013) Zářným příkladem dneška je 18th Street Gang a především legendární Mara Salvatrucha (MS-13), které se budu ve své práci později více věnovat.

Zajímavostí je i vytváření aliancí ad hoc za účelem dosažení společného cíle na národní úrovni. Může tak dojít k přechodné družbě skupin, které jsou za jiných okolností vůči sobě nepřátelské. (Valdez, 2011) Známá je i rivalita mezi gangy východního a západního pobřeží Spojených států, které se účastnili i mnozí soudobí rapeři, za což někteří z nich zaplatili životem, jako v úvodu zmíněný Tupac Shakur.

Významným dělicím kritériem, a to i z pohledu zaměření této práce, je kategorizace pouličních gangů na základě jejich etnického složení. Z tohoto úhlu pohledu lze hovořit o gancích afroamerických, hispánských, asijských, dokonce i gancích složených z členů

s indiánskými kořeny původních amerických obyvatel, ale i o těch s evropskými kořeny. Každou takovou skupinu lze dále dělit téměř na další jednotky. Známe zejména z historie např. gangy irské, italské, polské, židovské, albánské, jamajské, kubánské, karibské jako celek, afroamerické jako celek, vietnamské, čínské, korejské, filipínské, indiánské jako celek a mnoho a mnoho dalších. Některými z uvedených, případně dalšími se v migračním kontextu budu zabývat v dalších částech této práce, přičemž se zaměřím na ty nejznámější. Již zde je však třeba předeslat, že takové dělení je především odrazem historického vzniku a počátečního vývoje. I když i soudobé gangy můžou a jsou touto optikou nazírány, roli již hraje ve velké míře také multietnicita, tedy případy, kdy již je členská základna etnicky smíšená nebo alespoň někteří její členové nepatří k většinovému etniku v gangu. Takové mísení je zcela jistě přirozeným mísením etnik na severoamerickém kontinentu a dále např. tím, jak konstatuje Weide (2022), když osoba jiného než většinového etnika v dané oblasti vyrůstá právě mezi tímto etnikem. Většinové etnikum pak takovou osobu bere za součást sebe, své komunity. Typicky k takovým případům dochází v oblasti Los Angeles mezi Hispánci a Afroameričany, ale zdaleka ne jen tam.

Nedílnou součástí gangové scény ve Spojených státech jsou však i gangy se základnou s evropským původem. To byly zejména historicky první gangy, kdy gangové scéně jasně dominovaly. Výjimkou však nejsou ani dnes, kdy se podíl jejich členů na členské základně pohybuje okolo deseti procent. (Schmallegger, Marcum, 2020) Už jsem zmínil, že anglojazyčná literatura pro tyto skupiny užívá termín „caucasian“, výjimečně potom „white“. Označení jako „bělošské“ je podle mého na místě u jednoznačně rasistických nebo neonacistických skupin jako „Ku-Klux-Klan“ či „Aryan Brotherhood“. U těchto uskupení však nadále probíhá plamenná diskuse, zda je lze či nelze řadit mezi pouliční gangy. Někteří autoři je považují spíše za hnutí, přičemž poukazují na zpravidla absentující teritorialitu takových skupin.

Závěrem zmíním, že dělit pouliční gangy lze i podle pohlaví na ženské a mužské. Zatímco v úplně raných dobách byly ženy či dívky spíše jakýmsi přidruženými členkami gangů mužských, respektive chlapeckých, kde to byl výsledek spíše

vzájemných intimních vztahů, v průběhu vývoje a zejména pak dnes již není výjimkou čistě ženský pouliční gang.

3. Členství v gangu a organizační struktura

V předešlé části jsem tedy poukázal na možnou rozmanitost členění gangů. Koho však vlastně můžeme považovat za člena gangu a jak je možné tyto členy dělit?

Ani náhled na kategorizaci členské základny gangů není zcela ujednocený. Autoři se ale shodují na tom, že základ tvoří tzv. tvrdé jádro, základní stavební kámen jakéhokoliv gangu. Jeho členové vstupují do gangu často ještě v prepubertálním věku a vydrží v něm nezdědka až do doby, kdy jim je okolo třiceti nebo i více let a kdy se z nich stávají veteráni. Zpravidla se jedná o jednu třetinu až jednu polovinu všech členů konkrétního gangu. Kimberly Tobin (2008) rozeznává vedle tohoto tvrdého jádra ještě k němu přidružené vedlejší členy. Tito tzv. vedlejší se účastní na aktivitách skupiny o něco méně než příslušníci toho nejtvrďšího jádra, jejich identifikace se skupinou je o něco méně konzistentní. Vedlejší i tvrdé jádro pak tvoří jádro gangu v širším slova smyslu, jakési jeho srdce. Na něj se poté nabalují tzv. okrajoví (pomocní). Jejich identifikace s gangem je spíše marginální, aktivit se účastní jen nárazově. Součástí členského spektra mohou být i tzv. „wannabes“, tedy rekruti, kteří aspirují na členství v gangu. V sociálním prostředí, kde daný pouliční gang působí, se mohou vyskytovat i tzv. napodobující, kteří ve skutečnosti členy gangu nejsou a pouze napodobují jeho vnější atributy, jako jsou barvy oblečení, styl účesu apod. (Tobin, 2008)

Higgins, Holmes, Tewksbury (2012) předkládají jiné možné, o něco podrobnější dělení členské základny. Vedle širšího jádra tvořeného jádrem tvrdým a jádrem vedlejším rozeznávají ještě členy dočasné a situační. U těch dočasných poukazují na volnější vztah a kratší dobu členství v gangu. U situačních hovoří o nárazové participaci těchto osob na aktivitách uskupení. Kromě toho poukazují na rizikovou mládež, která žije v teritoriu působnosti gangu, dosud k němu nepatří, ale projevila o jeho aktivity zájem. Zmínění autoři také explicitně vymezují skupinu veteránů a přidružených, kterými chápou především dívky či mladé ženy. Možných dělení je

samozřejmě více, domnívám se však, že podstatou k pochopení struktury je fakt, že gang je tvořený nějakým jádrem, v jehož srdci je tzv. jádro tvrdé. Vedle toho tvoří členskou základnu další osoby, jejichž pouto ke skupině již není tak pevné a ve směru od jádra slábne.

Členové byli historicky získáváni na ulicích v konkrétních městských částech. Členství v gangu pak často mělo nahradit např. nefunkční rodinu a poskytnout určitý pevný orientační bod v životě jedince. Ačkoliv vstup do gangu může mít u každého individuální specifické příčiny, mezi ty nejobvyklejší bývá řazena právě snaha někam patřit spolu s nabytím pocitu bezpečí a ochrany před vnějším nebezpečím, tedy již zmíněná nefunkční rodina, získání respektu a úcty okolí související i s nedostatkem sebeúcty, tlak vrstevníků a vyhledávání vzrušení, ale i majetkový profit nebo dnes i působení médií. (Vegrichtová, 2017) Teoriím vzniku gangů se však budu věnovat ještě v další části práce.

3.1 Organizační struktura

Pokud jde o organizační strukturu, většina sociálních vědců označuje gangy za jakési „preorganizace“, tedy za předstupeň organizace, čímž je myšleno, že jde o formálně volnější asociaci než profesionální mafiánské organizace, které ovládají svět organizovaného zločinu. Je těžké také hovořit o nějaké univerzální struktuře už vzhledem k nepřebernému množství a druhů gangů.

Pro alespoň základní nastínění možné organizační struktury využiji dělení Sáncheze-Jankowskeho (1991), který rozeznává tři obecné typy. Mezi ně řadí strukturu vertikální (hierarchickou), horizontální a také vlivovou. Spíše než strukturou celého gangu se zabývá systémem řízení.

U vertikální formy Sánchez-Jankowski udává, že v čele gangu stojí prezident, který jako hierarchicky nejvýše postavená osoba gangu řídí jeho veškeré operace. Vedle prezidenta může mít gang i viceprezidenta, který má funkci jakéhosi koordinátora setkání nebo i komunikace. Gang může mít i svého „ministra“ války („warlord“), který vede a připravuje bojové operace. Pokud finance neřídí prezident, má gang s touto

strukturou i pokladníka zodpovědného za finanční toky a přehled o nich. U některých gangů je prezident nahrazen termínem kmotr či nejvyšší kmotr. S vertikální strukturou se lze obvykle setkat u newyorských gangů.

Losangeleské a zejména pak mexické gangy v této oblasti naopak mohou sloužit jako příklad struktury horizontální. V tomto případě vede gang několik členů tvrdého jádra, kteří jsou si ale rovni, žádný z nich nemá funkci nejvyššího velitele. Posledním typem je struktura vlivová, kdy skupinu vedou, řečeno slovníkem dnešní digitální doby, „influenceři“, tedy osoby, které jsou svým vlivem jakýmisi nepsanými neformálními charismatickými vůdci. Tento typ struktury byl v minulosti typický např. pro gangy irské. (Sánchez-Jankowski, 1991)

3.2 Atributy gangů

Každý gang má své atributy, ať na individuální úrovni, tedy zprostředkované navenek členy gangu, nebo kolektivní, skupinové.

Pokud pohlédneme na gang jako celek, je takovým atributem kupříkladu společné jméno, případně organizační struktura. Stejně tak jím může být specifické zaměření činnosti skupiny (např. obchod s drogami, obchod se zbraněmi, kuplířství apod.), jasně vymezené teritorium či identifikační znaky gangu. Z individuálního hlediska je atributem gangu např. explicitní přihlášení se k členství ve skupině a k ostatním členům, trestná činnost konkrétního jedince páchaná v rámci aktivit a zaměření gangu nebo právě neskryté nošení symboliky gangu. (Vegrichtová, 2017)

3.2.1 Symbolika gangů

Právě četné symboly jsou jedním ze zásadních atributů gangu, kterými jeho členové zpravidla ostentativně dávají najevo okolí svou příslušnost. Symboly však nemusí sloužit jen k vymezení se vůči okolí, ale také k posílení vnitřní soudržnosti.

Jedním ze základních symbolů jsou zcela jistě barvy, v nichž chodí oděni členové gangu a jež uctívají. Za žádných okolností pak nesmí být přistiženi v barvách gangu konkurenčního. S barvami úzce souvisí i oblečení nebo jeho doplňky, jako mohou být šátky, kapesníky, tkaničky od bot apod. Některé gangy případně preferují konkrétní

výrobce oděvů. Rozpoznávacím znamením mohou být i určité šperky, např. prsteny. Mezi velmi známou symboliku patří i graffiti, které je v této subkultuře bráno jako jistá forma komunikace, komunikační nástroj. Prostřednictvím barevných obrazců, čísel, obrazů vysílají příslušníci gangů jasnou informaci svým konkurentům, případně širšímu okolí. Součástí symbolů je určitě i hudba, někdy také nazývaná tzv. „gangsta rap“, jakási podskupina hip hopu. Písně velmi často glorifikují činnost gangů i násilí a sami autoři či interpreti písní bývají nezdávka obětí přestřelek. Mezi symboly lze zařadit i specifický slang a znakovou řeč. (Vegrichtová, 2017)

4. Iniciace

Jestliže mezi symboly řadíme graffiti, je třeba podotknout, že takové nápisy či obrazce bývají podepsány nezdávka přezdívkou. Ne každý člen gangu však může takovou přezdívku užívat. Zpravidla tomu předchází iniciační rituál, kdy se konkrétní osoba stává tzv. pravým členem gangu, součástí jádra.

Vigil (1996) takovou iniciaci nazývá „křtem ulice“. I když se v dílčích bodech takové rituály, které jsou vyvrcholením cesty ke členství v gangu, mohou lišit, podstata je u většiny shodná. Jde o napadení rekruta obvykle dvěma až osmi členy gangu, do kterého má v úmyslu vstoupit, a jeho následné zbití. Rekrut dopředu musí avizovat, že je ochoten takovou iniciací podstoupit. V samotné bitce, i když vzhledem ke zjevné přesile končí zbitý na zemi, nesmí projevit slabost a musí se bránit tak, aby prokázal svou odvalu a připravenost čelit protivníkům. Pokud by slabost projevil, členství mu bude odepřeno. Jestliže je však schopen útoku čelit a přijímat i rozdávat rány, zkouškou projde.

Většinou takovou zkouškou, iniciačním rituálem, prochází mladí chlapi v pubertálním věku, v období končícího druhého stupně základní školy (v USA tzv. „Junior High School“) či na počátku školy střední. Jde o určitou formalizaci členství, kdy rekrut musí přijmout to, co jeho budoucí spolubojovníci obvykle provádějí svým rivalům. Pokud prokáže, že je schopen být součástí skupiny, která bude schopna čelit atakům soupeřů, tj. prokáže svou ochotu působit ve prospěch gangu jako celku, ten mu

na oplátku nabízí ochranu právě tímto celkem, gangem. Rekrut se dostává pod záštitu ulice. Bitka má ceremoniální charakter, odehrává se v teritoriu gangu, sousedství („neighborgood“, „barrio“), případně na party, kde svou roli sehrává i alkohol a jiné drogy. Bitka se odehrává před svědky, nezřídka dívkami, kdy často jedna z nich vystoupí, když rekrut již leží na zemi, a prohlásí bitku za ukončenou s tím, že nyní je rekrut jeden z nás („homeboy“). Druhým výrazným znakem takové přijímací ceremonie je, že si z ní rekrut odnáší viditelné důkazy, jako jsou modřiny, podlitiny, ztráta zubů, zlomený nos či jiná zjevná zranění, která jsou určitou formou označení cti.

Vigil (1996) dále hovoří o přijímacím rituálu jako cestě od chlapectví k mužství, od dětství k dospělosti, a to i přesto, že jde leckdy o velmi mladé jedince. Rekrut svou schopností ustát takové napadení demonstruje právě své nově nabývané mužství a prokazuje zároveň svou připravenost bojovat za skupinu a v jejích řadách. Tato demonstrace mužství či dospělosti bývá dávána do souvislosti i s tím, že mnoho členů gangů pochází z rozvrácených rodin, kde vyrůstali jen s matkou, otec chyběl. Možná i proto pak mají touhu, říká Vigil (1996), prokazovat své mužství. Ti, co bitce přihlíželi si tak připomínají i svou iniciaci a oboustranně se posiluje sociální koheze skupiny a solidarita jejích členů. V jistém smyslu a s nadsázkou tak jde i o „rituální vraždu“, při níž je zabito staré „já“ a rodí se nové „já“ v rámci gangu. Současně pak může takový jedinec používat i přezdívku, která je mu přisouzena a vystupovat pod jejím jménem navenek. Na závěr uvedu, že iniciační rituál je záležitostí gangů novodobých, ty historicky první vznikaly bez těchto ceremonií, spontánně v závislosti na konkrétní situaci. (Vigil, 1996)

5. Teorie vzniku gangů

Vznik pouličních gangů byl a je obvykle spjat s více faktory, které ve svém součtu vytváří prostředí příhodné pro tvorbu pouličních gangů. Postupně se vytvořilo několik zásadních teorií, které se takovým prostředím zaobírají, a už proto je nazýváme environmentální, případně ekologické. Již z názvu vyplývá, že se jedná o teorie nazírající na gangy z makro úrovně, nikoli z pohledu individua (mikro úroveň).

Obecně lze říci, že naprostá většina pouličních gangů, alespoň ve svých počátcích, vznikala v urbánním prostředí, v místech s vysokou koncentrací chudých imigrantů. Kimberly Tobin (2008) uvádí několik environmentálních teorií, kterými jejich tvůrci od první poloviny dvacátého století až dodnes vysvětlovali vztah prostředí a gangu. Řadí mezi ně teorii sociální dezorganizace, teorii napětí, teorii subkultur, teorii nejchudších vrstev a teorii integrovanou.

5.1 Teorie sociální dezorganizace

Frederic Thrasher spolu s představiteli Chicagské školy se řadí mezi stoupence teorie sociální dezorganizace. Podstatou této teorie je existence urbánních přechodových zón, tzv. zón tranzice. Těmito zónami se rozumí oblasti, kam se hojně sestěhovávají nově příchozí migranti, kteří svým příchodem padají na dno ekonomické hierarchie společnosti. Jde o oblasti s rozpadajícími, chátrajícími domy i okolím, na které finance příchozích stačí. Tyto oblasti se vyznačují extrémní chudobou a celkovým sociálním rozkladem, někdy bývají označovány jako slum. Běžný žebříček hodnot konvenční společnosti, který za normálního stavu pomáhají vynucovat na individuální sociální instituce typu rodiny, školy, kostela a apod. se zde nevytváří, respektive sociální instituce nejsou natolik silné, aby jej pomáhaly vynucovat. Vše je zasazeno do rámce neustálé změny a fluktuace obyvatel, nestability. Jakmile se imigrantovi, rodině, skupině podaří získat dostatek prostředků, aby mohla oblast opustit, z místa odchází a její místo obsazují noví imigranti, kteří opět padají na nejspodnější místo ekonomického řetězce. Tím se upevňuje dezorganizace. V takové atmosféře ale zároveň vyrůstá mládež, pro kterou je přirozené, že se druží, zakládá party. Tyto party mají potencionální tendenci uchýlovat se k delikventnímu jednání, protože je oslabené sociální instituce nejsou schopny usměrnit. (Tobin, 2008)

Daniel Topinka při rozboru sociální dezorganizace odkazuje na práci Thomase a Znanieckeho týkající se integrace polských rolníků do americké společnosti a konstatuje, že celý koncept se týká v první řadě institucí a jen okrajově individuí, zároveň hovoří o ztrátě primární sociální vazby. K tématu dodává: „*Sociální dis-*

organizaci provádí pokles vlivu pravidel, což znamená jejich částečný či úplný rozvrat.“ (Topinka, 2009, s. 148) Nepřímo nastiňuje i situaci v imigrantských rodinách ve stadiu dezorganizace: *...„ první generace nese na svých bedrech tíhu chaosu a poznamenává ji poznání zániku tradiční organizace a solidarit, druhou generaci postihuje delikvence a demoralizace, žití v anomickém stavu.“* (Topinka, 2009, s. 149)

5.2 Teorie napětí

Mezi další environmentální teorie můžeme zařadit teorii napětí. Ta vychází z myšlenek Roberta Mertona zdůrazňujícího systém obecně přijímaného žebříčku hodnot, jenž ve svém důsledku vytyčuje cíle, kterých chtějí jednotlivci dosáhnout, a mít tak ve společnosti tzv. „úspěch“. Ve Spojených státech historicky byl a je tento úspěch úzce navázán na materiální statky, materiální bohatství. Pro některé jedince je ale velmi obtížné takového úspěchu dosáhnout. Jsou limitováni přístupem k institucionalizovaným prostředkům k dosažení takových cílů, čímž je myšlen typicky přístup k práci, případně kvalitnímu vzdělání apod. Rozpor mezi společensky kladně přijímanými hodnotami ovlivňujícími vytyčování cílů a reálnou schopností a možností takových cílů dosáhnout vede ke vzniku napětí, anomie. Jedinec na takové napětí reaguje, v sobě jej zpracovává a může se uchýlit i ke kriminálnímu jednání, a to i v rámci pouličního gangu. Někteří jedinci však mají omezený, nebo dokonce žádný přístup k institucionalizovaným prostředkům, které slouží k dosažení takového cíle.

Teorii napětí dále rozvíjí či mírně odlišně specifikuje Cohen, kdy hovoří o frustraci, která pramení z neschopnosti mládeže z nižších společenských tříd dosáhnout kýženého společenského statutu. Společenský status je podle Cohena primárním cílem. Toho se jedinci snaží dosáhnout, je pro ně významnější než materiální statky. Vznik delikventních skupin je pak odrazem napětí, v němž většinově žijí mladí muži nebo chlapci z nižších společenských tříd, kteří nevidí šanci k dosažení odpovídajícího statutu. Jejich diskvalifikace se váže již k výchově v rodině. Příslušníci střední třídy bývají vychovávaní k tomu, aby měli ambice, potlačovali pocit sebeuspokojení, měli sebekontrolu a celkově usilovali o úspěch. Naproti tomu příslušníci nižší vrstvy mají

obecně jiný žebříček hodnot, ve kterém svou roli hraje hédonismus, negativismus, zlomyslnost, autonomie konkrétní skupiny. Škola, kde učí učitelé, kteří jsou sami o sobě zástupci střední třídy, přirozeně posiluje hodnoty střední třídy, s nižší třídou se naopak dostává do konfliktu. Pouliční gang se pak stává záchytným bodem frustrované mládeže z nižších vrstev.

Pod teorii napětí lze subsumovat i myšlenky Clowarda a Ohlina a jejich podteorii rozdílných příležitostí. Ti souhlasí s tím, že všichni nemají totožný přístup k prostředkům umožňujícím dosažení úspěchu, zároveň se ale zamýšlejí nad tím, proč někteří z těch, kteří tento přístup nemají, padají do kriminálního prostředí a někteří nikoliv. Tento fakt poté vysvětlují právě pomocí existence rozdílných příležitostí, resp. struktury příležitostí. Konstatují, že existuje jak struktura legitimních příležitostí dosažení úspěchu, tak těch nelegitimních. Ty nelegitimní se odrážejí na vzniku kriminálního jednání. (Tobin, 2008)

5.3 Teorie subkultur

Ze stejného předpokladu jako teorie napětí vychází i teorie subkultur. Zastánci obou teorií věří v rozdílné žebříčky životních hodnot příslušníků střední a nižší společenské třídy a také ve skutečnost, že delikventní jednání je výsledkem adaptace na prostředí. Rozdílnost spočívá v tom, že zástupci teorie subkultur (Short, Strodtbeck) předpokládají, že nižší třída má odlišný hodnotový rámec jako celek, nikoliv jen někteří její členové. Tento rámec je určen dlouhodobou zkušeností zástupců nižší třídy.

Miller v rámci paradigmatu teorie subkultur nachází šest ústředních okruhů zájmu nižší třídy. Uvádí, že sama existence problému je předzvěstí toho, že jej konkrétní jedinec bude muset řešit. Tvrdost je fyzická schopnost stejně jako maskulinita a statečnost. Chytrost se vztahuje především k životu a boji na ulici a ke schopnosti ustát souboj s protivníkem. Mít o něco zájem znamená vyhledávat vzrušení a brát v potaz s tím související rizika. Termín osud je označení pro fakt, že svou budoucnost nemá jedinec pevně ve svých rukou a pod kontrolou. Autonomie je schopnost odolat kontrole druhých.

Miller věří, že pouliční gang je vlastně aplikací těchto ústředních bodů zájmu v kombinaci s domácnostmi vedenými převážně ženami. Chlapci či mladí muži velmi často vyrůstající s matkami samoživitelkami si poté ve světě hledají svou mužskou identitu. (Tobin, 2008)

5.4 Teorie nejchudší vrstvy

Doposud zmíněné teorie vzniku pouličních gangů byly aktuální přibližně do konce sedmdesátých let minulého století. Obecně se vztahovaly vždy k nové větší skupině imigrantů, kteří se ve svém vývoji teoreticky mohli dostat výše na společenském žebříčku. Mnoha z nich se to skutečně povedlo i přes velmi krušné začátky. Chudoba a ekonomický nedostatek či absence prostředků k dosažení úspěchu mohla tedy být jen přechodná. Stejně tak přechodné mohlo být i členství v gangu či samotný gang, když sami jeho členové dosáhli určitého společenského vzestupu. Hned v první polovině dvacátého století se někteří z nich stali i úspěšnými funkcionáři ve veřejné správě či samosprávě.

V průběhu osmdesátých let se však dostavuje nový fenomén trvalé chudoby, který mění situaci i ve sféře fungování gangů. Ty se stávají mnohem více multigenerační. Někteří jejich členové nemají jakékoliv možnosti nebo nechtějí hledat jiné místo ve společnosti nebo se dostat na společenském žebříčku výše.

V souvislosti s chudobou pak Wilson konkretizoval skupinu tzv. „opravdu“ („skutečně“) znevýhodněných. Tuto nejchudší vrstvu chápe jako důsledek změn ve struktuře měst, jejímž produktem je tzv. sociální dislokace, díky níž se v centrech měst nachází mnoho nezaměstnaných, matek samoživitelek, roste kriminalita atd. Taková restrukturalizace měst je odrazem rozsáhlé imigrace Afroameričanů, kteří postupně začínají tvořit jednu z dominantních migračních skupin, zejména pak při přesunu z jižních oblastí USA na sever a Středozápad. Z historického hlediska Afroameričané čelili mnohem většímu útlaku než imigranti evropského původu. Při svém stěhování mnoho z nich mířilo do center měst, kde ale obtížně hledali pracovní příležitosti. Byli také v průměru mladší než okolní obyvatelstvo. Centra měst, tedy to,

co bývá nazýváno vnitřním městem, tak byla po desetiletí zatížena konstantní migrací, což umocnila i nedostatečná sociální politika v oblasti bydlení. Měnila se i struktura trhu práce. Pracovní nabídky se týkaly mnohem více oblasti služeb než například průmyslové výroby, kde bylo mnoho Afroameričanů do té doby zaměstnaných. V sektoru služeb byla navíc práce hůře placená. Nekvalifikovaná pracovní síla měla velmi omezenou pracovní nabídku. Současně s těmito jevy docházelo k přesunu střední třídy Afroameričanů z vnitřního města směrem na předměstí. V centrech se tak umocňovaly sociální problémy, které ve svém důsledku vedly k formaci gangů.

V souvislosti s existencí „opravdu“ znevýhodněných se diskutuje i role segmentovaného trhu práce. Tato segmentace spočívá v existenci primárního a sekundárního trhu práce. Ten primární obsahuje zaměstnání, která jsou relativně stálá a za něž zaměstnavatel vyplácí odpovídající mzdy. Tyto byly ale v důsledku předchozích jevů na sestupu, a naopak došlo k posílení trhu práce sekundárního, který se vyznačuje omezenou nabídkou, případně špatně placenou prací. Tento trh naopak v posledních desetiletích minulého století posiloval.

Vedle segmentarizace může k upevnování znevýhodnění přispět i absence sociální zakořeněnosti, čímž má být označena síť kontaktů a návyků, jež se začíná tvořit už při brigádách, jako je sečení trávníku nebo roznášení novin. U nejnižší vrstvy se tato zakořeněnost v důsledku vykořenění okolí velmi obtížně tvoří.

Gangy tak nevznikají jako důsledek sociální dezorganizace a touhy po řádu a bezpečí, ale jako důsledek určitého specifického typu sociálního řádu, který je založen na intenzivní soutěži a s ním souvisejícího konfliktu týkajícího se nedostatkových zdrojů.

5.5 Integrované teorie

Tyto teorie v sobě obsahují kumulovaný vliv více faktorů, včetně psychologických i jiných. Ukázkovou teorií tohoto typu je teorie vícenásobných (multiplikovaných) marginalit, která je odpovědí především na situaci mladíků mexického původu žijících v sousedstvích obývaných téměř výhradně obyvatelstvem s tímto původem. Taková

sousedství bývají nazývaná termínem „barrios“. Je to prostředí, kde se projevuje sociální dezorganizace s oslabenými sociálními institucemi i chabou nabídkou slušně placených pracovních míst, což je dále umocněno sociální a rasovou diskriminací majoritní americké středostavovské společnosti. Sociální vypětí a stres může mít negativní vliv i na soukromý život rodin, stejně tak jako případná snaha mládeže začlenit se do americké společnosti. Tato snaha může paradoxně působit problémy v jejich původních rodinách vlivem jinak nastaveného žebříčku hodnot.

Na závěr této části lze říci, že teoretickým vysvětlením vzniku gangu se sociální vědci zabývali prakticky již od roku 1927 a jejich zájem přetrvává. Thrasher viděl prapůvod vzniku gangu v neschopnosti komunity pozitivně nasměrovat své děti, respektive v neschopnosti komunity dohlédnout na dospívající mládež. Cohen, Cloward a Ohlin vidí vznik gangu jako projev deviantní adaptace. Miller hovoří o konfliktu hodnot majority a menšinové komunity. Teorie nejchudší vrstvy spatřuje vznik gangu jako důsledek nezájmu majority, ale i komunity. Integrované teorie vidí jako podstatnou kumulaci více faktorů. Všechny zmiňované teorie se zabývají vztahem společnosti, imigrantské komunity a gangu. (Tobin, 2008)

6. Individuální faktory

Vedle environmentálních teorií, které se zabývají především vlivem prostředí a jeho vztahu ke komunitě, potažmo jedinci, má vliv na začlenění jedince do gangu i jeho individuální nastavení. I k tomu se váže několik teorií, které ale nejsou předmětem této práce. Jde zpravidla o sdružené kombinované působení více faktorů. Velmi často má vliv rodina či kamarádi, hledání ochrany před okolním nebezpečím, touha po materiálním zabezpečení, snaha někam patřit nebo nabýt sociální status, případně některé další vlivy. (Decker, Densley, Pyrooz, 2022) Tobin (2008) v tomto smyslu hovoří o push a pull faktorech, když mezi ně řadí vliv komunity, rodiny, školy, kamarádů nebo i vnitřní osobnostní nastavení a sklony jedince.

Působících vlivů je vždy několik, ale výsledek jen jeden, tedy členství v gangu.

7. Imigrace do Spojených států amerických

V následující části bakalářské práce se budu věnovat základní klasifikaci migračních vln směřujících do Spojených států amerických v průběhu jejich historie až po nedávnou minulost či současnost. V rámci tohoto členění zmíním i vybrané imigrační právní akty. Tyto imigrace postupně formovaly dnešní tvář společnosti Spojených států amerických. Mimo to se domnívám, že měla jednotlivá imigrační období přímou souvislost i se vznikem a druhy pouličních gangů. Jde samozřejmě o téma velmi široké a obsáhlé, a z tohoto důvodu tedy vybírám klíčové časové úseky z hlediska cíle práce.

7.1 Koloniální období

V průběhu sedmnáctého století se nejúspěšnějšími kolonizátory severoamerického kontinentu stali především Angličané, kteří nejenže byli schopni ovládnout rozsáhlá území, ale zároveň se jim podařilo, na rozdíl od Nizozemců, Francouzů a Španělů, zajistit příchod dalších krajanů jako tolik potřebných pracovních sil. Stáli tak u zrodu dnešní multietnické společnosti ve Spojených státech amerických. Původně přicházející Angličané byli v naprosté většině případů protestanti.

V období mezi lety 1680 až 1760 došlo k dramatickému navýšení počtu obyvatel v anglických koloniích, když jejich počet vzrostl ze čtvrt milionu na miliony dva. Z těchto nově příchozích bylo nejvíce Irů, dále přicházeli i Němci a asi dva tisíce tzv. hugenotů z Francie. Již v tuto dobu nebyli ani zdaleka všichni noví imigranti srdečně vítáni. Angličané, přestože byla třeba nová pracovní síla, cítili ze strany Irů a Němců konkurenci. Tyto antipatie, které zpočátku zažívali především Irové, postupně prožívaly i generace dalších příchozích, Italů, Číňanů, Židů, Afroameričanů, Mexičanů a mnoha jiných. Již od raných dob se tedy začínal projevovat paradox, kdy na jedné straně byli nově příchozí lidé „jakoby“ vítáni jako nová a potřebná pracovní síla a na straně druhé docházelo ze strany majority k jejich odmítání, a to zejména, pokud se svou kulturou odlišovali od „domácího“ obyvatelstva. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

7.2 Imigrace devatenáctého století

Více než dvě století následující po americké revoluci (1789 – 1900) byly provázeny jedněmi z největších migračních pohybů v historii. K tomu přispěla nezměrnou měrou i velká průmyslová revoluce spolu se zdvojnásobením evropské populace mezi lety 1750 až 1850. Zároveň v té době docházelo v Evropě i k náboženským restrikcím, a na jiných místech v jižní Africe, Oceánii, ale i Jižní a Severní Americe rostla poptávka po pracovní síle. Chyběl zde lidský potenciál především k těžbě a zpracování nerostných surovin.

Do Spojených států na konci osmnáctého století stále proudí Irové a Němci, v souvislosti s Velkou francouzskou revolucí přichází i Francouzi a v souvislosti s otrockými rebeliemi i francouzsky mluvící z Haiti. Připlouvají i angličtí radikálové utíkající před pronásledováním. V roce 1790 byl přijat první naturalizační zákon, který umožňoval získat americké občanství „bílému“ obyvatelstvu již po dvou letech pobytu, za vlády Thomase Jeffersona pak tato doba byla prodloužena na pět let.

Na počátku devatenáctého století v souvislosti s napoleonskými válkami a také anglicko-americkým konfliktem klesá emigrace z Evropy, a na severoamerickém kontinentu se tak prohlubuje proces akulturace a amerikanizace těch obyvatel, kteří se tam již nacházeli. V dalším průběhu devatenáctého století se opět navyšuje imigrace Irů, a to v souvislosti s irským velkým hladomorem. Situace Irů v té době měla být dokonce horší než situace afroamerických otroků. Většina příchozích Irů v tomto období zůstává na východním pobřeží, na další cestu směrem na západ již nemají prostředky, respektive je má jen výrazná menšina z nich. Po mírném zlepšení situace po polovině devatenáctého století nastává další hladomor a další vlna irské migrace. V průběhu celého století tak přišlo do Spojených států asi čtyři miliony Irů.

Vedle Irů však nadále přicházeli i Němci. Těch mělo do USA přijít v devatenáctém století dokonce pět milionů. Tento exodus směřoval zpočátku zejména z německých jižních a západních zemědělských oblastí. I německá migrace okolo poloviny devatenáctého století dočasně poklesla, aby následně opět vzrostla. Výkyvy byly způsobeny občanskou válkou, ale především pak vývojem ekonomiky v Evropě

i Spojených státech. Obecně lze konstatovat, že migrační příliv v tu dobu kopíroval ekonomickou křivku.

Spolu s Iry a Němci připlouvali k americkým břehům i četní Skandinávci. Všechny tři tyto skupiny tvořily před rokem 1890 největší neanglickou menšinu ve Spojených státech.

Druhá polovina devatenáctého století je i obdobím, kdy na západní pobřeží připlouvá signifikantní množství Číňanů, což souviselo s nalezením zlata v Kalifornii roku 1849 a následnou propuknuvší „zlatou horečkou“. Spojené státy získávají i mnoho španělsky mluvících obyvatel po připojení Floridy v roce 1819 a mnoho dalších po mexicko-americké válce a připojení rozsáhlých území na dnešním jihozápadě USA. Zhruba sedmdesáti pěti tisícům Mexičanů bylo přislíbeno americké občanství a k tomu přicházeli z Mexika další. Těžit zlato do Kalifornie přijížděli nejen Evropané a Číňané, ale i lidé z Peru či Chile. Zajímavou skupinou, která v poslední třetině devatenáctého století také přicházela, byli němečtí Rusové, tj. Němci, kteří se usadili v západním Rusku.

Druhá polovina devatenáctého století přinesla i významný právní akt týkající se migrace. V roce 1875 Kongres schválil první restriktivní imigrační zákon směřující vůči prostitutkám a odsouzeným cizincům. Ještě významnějším se však stal v roce 1882 „the Chinese Exclusion Act“, první restriktivní zákon směřující vůči etnické skupině, který byl výsledkem déle trvajících protičínského tlaku. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

7.3 Nová imigrace přelomu století

V devatenáctém století docházelo k migračním pohybům na různých místech, Nový svět ale přitahoval nejvíce. Mezi posledním dvacetiletím devatenáctého století a třicátými lety století dvacátého přišlo do Spojených států neuvěřitelných dvacet sedm milionů migrantů. Z těch evropských to byly vedle Západoevropanů a Severoevropanů i rozsáhlé skupiny obyvatel jižní a východní Evropy, včetně bývalého Rakouska-Uherska, respektive nově vzniklého Československa. Proměnu složení migrantů lze doložit i čísly. V roce 1882 přišlo 788 992 migrantů, z čehož bylo 250 630 Němců, 32 159

Italů, 27 935 z Rakouska-Uherska a 16 918 z Ruska a Pobaltí. Migračním vrcholem této éry pak byl rok 1907, kdy k americkým břehům dorazilo 1 285 349 příchozích, když Němců bylo „jen“ 37 807, ale oproti tomu přišlo 298 124 Italů a 338 452 osob z Rakouska-Uherska. 258 943 osob pocházelo z Ruska a Pobaltí. I tyto počtem narůstající skupiny evropského obyvatelstva utíkaly před zhoršující se ekonomikou. Nermalou skupinu tvořili i Židé, kterých na přelomu devatenáctého a dvacátého století odešlo především z oblastí východní Evropy okolo dvou milionů. Z tohoto počtu pak 90 % směřovalo právě do Spojených států, když prchali především před pogromy v Rusku. Asi čtyři miliony osob, které v tomto období dorazily k východnímu pobřeží USA, byly slovanského původu. Z toho pak bylo nejvíce Poláků, asi jeden milion. Přišlo ale také např. sto pět tisíc Čechů. Do Ameriky ale již tehdy směřovalo obyvatelstvo z různých koutů světa, byli to Portugalci, Řekové, Arméni, Japonci, Syřané i Libanonci a další. Určitou přechodnou stagnaci a pokles pak zapříčinila první světová válka, přičemž ale v letech následujících, tj. ve dvacátých letech dvacátého století, přišlo dalších bezmála osm set tisíc Italů, ale také čtyři sta tisíc Němců a mnoho dalších Skotů, Basků i Mexičanů. Na přelomu století začali proudit do Spojených států i první Korejci, nejprve na Havaj a poté i do Kalifornie. Vedle nich to byli i Indové a později Filipínci. Ve stejném období přichází i první lidé z karibské oblasti. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

Přicházeli tedy lidé z celého světa, podstatnějším pro vznik gangů ale bylo, že většinu tvořili mladí muži. Asi osmdesát procent z těchto nově příchozích se jich pak usazovalo v severovýchodním kvadrantu Spojených států, kde většina z nich nacházela již své krajany. Severovýchod nabízel i pracovní možnosti a byl zároveň dopravním uzlem. Hlavními magnety byl New York City a Chicago. Podle censu z roku 1910 se tři čtvrtiny populace New Yorku, Chicaga, Clevelandu, Detroitu i Bostonu skládaly z imigrantů. Ti dominovali ve Filadelfii, St. Louis, Milwaukee, Buffalu, Baltimore, Pittsburghu i Providence. K významným populačním změnám ale docházelo i na Západě. V roce 1916 v San Francisku hovořilo 72 % zdejších obyvatel vedle angličtiny ještě jiným jazykem. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

Žádná oblast tak migračnímu přílivu neunikla. Imigranti často přicházeli s velkými a nereálnými očekáváními, a nebyli tak připraveni na chladné přijetí, které se nezřídka dostavilo. Zkušenost každého imigranta byla svým způsobem jedinečná. Byli tací, kterým se dařilo, ale také mnoho jiných, u kterých se rychle po příjezdu dostavilo zklamání. Většina z příchozích si pak kladla otázky vztahující se k jejich vlastní identitě v novém prostředí. (Hillstrom, 2009) Ti, co již byli ve Spojených státech usídleni, často pohlíželi na nově příchozí jako na „podřadný“ druh. V poslední třetině devatenáctého století a na počátku století dvacátého tak narůstaly etnické konflikty. I když byla a je americká společnost založena na postupném mísení migrantů nejrůznějších etnik, docházelo tehdy k mnoha střetům. Ti dříve příchozí se zpravidla vymezovali proti těm novějším. Přehlížení neunikla prakticky žádná z nových skupin. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

Někteří museli čelit předsudkům výraznějším než jiní. Jako jedni z prvních byli předmětem systematickému útlaku již zmiňovaní Číňané. Krátce nato je nahradili Japonci, kteří čelili masové protijaponské hysterii i za dob pozdější druhé světové války. Vedle Japonců přišli z Asie i Korejci, kterých mezi lety 1903 až 1905 připlulo 7 226, primárně za prací v zemědělství na Havaji. Brzy nato směřovali další do Kalifornie. Přicházeli i Filipínci. (de Haas, Castels, Miller, 2020) Italové byli ve své době nazýváni pohrdavě jako „Číňané Evropy“ nebo jako „stejně špatní jako negři“. Otázce otevřeného rasismu vůči Afroameričanům se budu věnovat později. Svou roli hrálo i náboženství. Američtí protestanti nelibě nesli příchod obrovského množství katolíků, typicky z Irska. Velké antipatie museli snášet i Židé, antisemitismus byl významně zakořeněný v americké společnosti. Předsudky se pak projevovaly i uvnitř židovské komunity, a to zejména vůči východoevropským Židům. Stejně tak se také určité antipatie objevovaly mezi jednotlivými skupinami nových imigrantů, kteří si v některých případech přinášeli své předsudky vůči jiným etnikům či národům z domovských zemí, a ty u nich na americkém kontinentě nadále přetrvávaly. Dinnerstein a Reimers (1999) uvádí příklad, kdy se Němci postarali o zamítnutí výuky češtiny na jedné z chicagských škol.

Ti samí Němci se pak ale naopak stávali předmětem antiněmecké hysterie, která propukla v americké společnosti v souvislosti s první světovou válkou na evropském kontinentu. Tato hysterie nabývala z dnešního pohledu až komických rozměrů, když např. kysanému zelí zvanému v angličtině podle německého originálu „sauerkraut“, se začalo říkat zelí svobody („Liberty Cabage“). (Hoobler, Hoobler, 2003)

7.4 Období před druhou světovou válkou

V meziválečném období nadále pokračoval příchod imigrantů na americkou půdu, zároveň ale rostly izolacionistické postoje a objevovaly se snahy o restriktivní migrační politiku. Otázka již nestála, zda přistoupit k imigračním restrikcím, ale v jaké podobě k nim přistoupit. Ve dvacátých letech minulého století rovněž nabral na síle Ku-Klux-Klan, který nejen že vystupoval otevřeně rasisticky vůči Afroameričanům, ale také odmítal nové imigranty. Vedle toho postihla ve třicátých letech Spojené státy, stejně jako Evropu, hospodářská krize.

Výsledkem izolacionistických nálad bylo stanovení imigračních kvót na národnostním základě. Proces, který byl započat již na počátku dvacátých let, vyvrcholil roku 1924 přijetím „Johnson-Reed Act“. (Dinnerstein, Reimers, 1999) Počet celkových příchozích po přijetí tohoto zákona klesl na 150 tisíc za rok. Zmiňovaným právním aktem se tedy velmi významně podařilo snížit počty nových imigrantů do Spojených států, a skončila tak éra volné imigrace, tzv. „zlaté dveře“ se začaly zavírat. (Hoobler, Hoobler, 2003)

Na cestě třicátými lety směřoval svět k druhé světové válce. Zajímavé je, že v té době v Německu silně rezonující antisemitismus se projevoval i ve Spojených státech. Přesto se ale USA nakonec stala cílovou zemí mnoha tisíců osob židovského původu prchajících z Německa. I když byl postoj Američanů v meziválečném období k imigraci velmi rezervovaný, nakonec přijali jen z Německa více než polovinu všech emigrantů. (Bade, 2004)

7.5 Poválečné období

Samotná válka byla obdobím specifickým, kdy docházelo vzhledem k válečným operacím k pohybu statisíců či milionů osob. To se odrazilo i v imigraci do USA. Mimo oficiálně deklarovanou imigrační politiku pak Kongres schválil legislativu, na jejímž základě mohly být do USA přijímány vysídlené osoby. Těch mělo do roku 1950 dorazit k americkým břehům na 400 tisíc. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

Po druhé světové válce přetrvávaly zpočátku izolacionistické postoje. „McCarran Immigration Act“ z roku 1952 tak více méně potvrzoval předcházející „Johnson-Reed Act“ z roku 1924, který byl založen na národních kvótách. Postupně však docházelo k rozvolňování striktní exkluze Asiatů (history.state.gov). Měnila se i americká společnost. I vzhledem ke zlepšující se ekonomické situaci a přístupu ke vzdělání se alespoň částečně otupily do té doby velmi ostré hrany antisemitismu či antikaticismu. Dílčím způsobem se snížily i rasistické projevy části společnosti, k zásadním změnám v tomto smyslu ale došlo až v průběhu šedesátých let. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

Vlivem bipolárního rozdělení světa zůstala i po válce aktuální otázka uprchlictví i z evropského kontinentu. Od roku 1956 tak přichází do Spojených států okolo třiceti tisíc uprchlíků z Maďarska po potlačení tamější revoluce. Neklidné jsou ale jiné části světa, odkud posléze proudí někteří uprchlíci na severoamerický kontinent. Současně se i administrativy poválečných let amerických prezidentů Eisenhowera, Kennedyho i Johnsona snaží o rozvolnění imigračních pravidel.

K zásadní změně došlo pak v roce 1965, když byly Lyndonem Johnsonem podepsány dodatky „Immigration and Nationality Act“, které ve svém důsledku umožnily i rapidní navýšení mimoevropské imigrace do Spojených států a odstraňovaly četné imigrační překážky, především pro osoby neevropského původu. Především tak odstartoval boom asijské imigrace, zejména pak z jihovýchodní části Asie, což bylo silně ovlivněno i geopolitickou situací. (Byers, 2006) Vedle toho přirozeně klesal i příliv Evropanů do USA, a to i díky postupně se zlepšující ekonomické situaci západní Evropy i restrikcím v rámci východního bloku.

Změna právní úpravy umožnila rozsáhlou a etnicky rozmanitou diverzifikaci migračního prostředí ve Spojených státech amerických. (de Haas, Castles, Miller, 2020)

7.5.1 Diverzifikace a globalizace do roku 1989

Na základě „the Immigration and Nationality Act“ přišly do Spojených států v rozmezí let 1970 až 1995 miliony migrantů, nepočítaje uprchlíky. (Dinnerstein, Reimers, 1999) Rostla nejen zmiňovaná asijská imigrace, ale přicházelo i mnoho dalších. Ani ropná krize a ekonomická recese nezastavily nárůst imigračních toků. Zatímco v letech 1945 až 1965 tvořili většinu evropských imigrantů ti ze západu a severu, od sedmdesátých let minulého století to již byli Jihoevropané a Východoevropané. (Hampshire, Rizvi, 2010)

Zástupy příchozích migrantů se v sedmdesátých letech usazovaly po celých Spojených státech, největší tlak však zažívaly státy Kalifornie, Texas, New York a Florida. Významnými cíli byli i Illinois a New Jersey. (Dinnerstein, Reimers, 1999) Hlavními zdrojovými zeměmi byla Jamajka, Indie, Filipíny, Trinidad. Evropu reprezentovalo, i když v menších počtech, Portugalsko, Řecko, Itálie. Raketově rostl nápor především z Latinské Ameriky a Asie. Na intenzitě nabývala i pracovní migrace. V průběhu sedmdesátých let tak bylo uděleno asi 4,2 milionu povolení k trvalému pobytu (tzv. „zelených karet“), v desetiletí dalším to již bylo 6,2 milionu takových povolení. K tomu přicházeli lidé i ilegálně. Mexiko zůstávalo největší zásobárnou méně kvalifikované a v konečném důsledku i špatně placené pracovní síly. (de Haas, Castles, Miller, 2020) Očekávalo se však, že tyto zástupy lidí mimo výkon nízko kvalifikovaných prací budou setrvávat jen ve svých „barrios“. Do roku 1970 španělština nahradila italštinu na pozici druhého nejužívanějšího jazyka ve Spojených státech.

Docházelo k rozsáhlé a dynamické demografické změně. Diverzita byla znakem nové vlny migrantů. V letech 1952 až 1972 tak např. prudce narostla populace Číňanů v USA, zdvojnásobil se jejich počet v čínské čtvrti v San Francisku a v New Yorku, to pak byl nárůst téměř desetinásobný. Tito nově příchozí Číňané se nezdálo, že se střetávali s původními čínskými imigranty, kteří již ve Spojených státech nějakým způsobem

zdomácněli. K čínské imigraci se připojili i lidé z Hongkongu a Taiwanu. Od roku 1960 do roku 1995 také do Spojených států dorazilo 1,3 milionu Filipínců. Ti se jako příslušníci bývalé americké kolonie amerikanizovali poměrně snadno. Za jejich příchodem stálo nejen nabytí nezávislosti z roku 1946, ale i úprava americké imigrační legislativy z roku 1965 i Marcosův režim. Mezi další Asiaty, kteří hojně přicházeli do Spojených států, lze určitě zařadit i Korejce. Jejich příchod byl do značné míry ovlivněn korejskou válkou. Usazovali se především v oblasti Los Angeles, ale někteří i v New Yorku a Chicagu. Mnohde docházelo k jejich střetům s Afroameričany a při památném losangeleském rabování v roce 1992 padlo mnoho jejich malých obchodů. V Kalifornii se usazovali i Indové, kterých do devadesátých let dorazilo také okolo osmi set tisíc. Někteří z Indů směřovali i na východ do New Yorku a New Jersey. Obecně byli díky svému vzdělání a především znalosti angličtiny považováni za elitu mezi imigranty. Vyhnuli se tak masivní ghettoizaci, jako se to v minulosti stalo jiným etnikům. (Dinnerstein, Reimers, 1999) Za zástupce opačného pólu byli považováni Vietnamci. Jejich migrace byla rovněž ovlivněna válkou ve Vietnamu. Zpočátku po kvapném opuštění Saigonu v roce 1975 také ale přicházeli i ti méně vzdělaní. Vedle Vietnamců směřovala k břehům Spojených států i další etnika z bývalé Indočíny, lidé z Laosu, Kambodži a tzv. Hmongové. Do poloviny devadesátých let tak z bývalé Indočíny do Spojených států dorazil asi jeden milion lidí. Usazovali se opět převážně v oblasti jižní Kalifornie, ale i Massachusetts a Minnesotě. V osmdesátých letech bylo mnoho Asiatů předmětem rasových útoků.

Stejně tak se týkala Spojených států i migrace z Blízkého východu, když přijížděli Palestinci, Libanonci, Jordánci, Syřané, ale i Izraelci, které lákal americký způsob života. Do Ameriky směřovali i Turci. Na konci sedmdesátých let proběhla íránská islámská revoluce, která byla impulzem pro příchod mnoha Íránců. Vedle toho to byli Pákistánci či Bangladéšané. Svou roli sehrál i konflikt Afghánistánu a následné přijetí některých afghánských uprchlíků.

Rostla i imigrace ze subsaharské Afriky, která ve svém konečném důsledku napomohla další diferenciaci afroamerické komunity. Jako příklad můžeme uvést

příchod Etiopanů na konci let sedmdesátých a v osmdesátých letech nebo Somálce z let devadesátých. U nich je překvapující, že se jich asi dvanáct tisíc usadilo v chladnějším podnebí ve státě Minnesota. Diverzitu Afroameričanů posílil i jejich další příchod z karibské oblasti, např. z Baham a Jamajky. (Dinnerstein, Reimers, 1999)

Uvedené komunity, které směřovaly do Spojených států, jsou jen příkladem těch výrazných nebo početných. S určitou nadsázkou lze říci, že do USA po změně imigrační legislativy směřovali lidé prakticky ze všech koutů světa.

Závěrem tohoto oddílu ještě dodám, že poválečné imigrační proudy do Spojených států významně ovlivňovala i jejich zahraniční politika, respektive některé jejich vojenské intervence a účasti ve válečných konfliktech. To se významně dotýkalo již zmiňované Korey a Vietnamu a také Střední Ameriky a zemí jako Salvador, Honduras, Guatemala, Nikaragua či Panama. Specifická byla situace na Kubě. Kubánci po kubánské revoluci a nástupu Fidela Castra v roce 1958 přicházeli do Spojených států v několika vlnách, někteří z čistě politických důvodů, jiní i z těch ekonomických. Často pokoušeli své štěstí i na provizorních plavidlech, kterými se snažili doputovat k břehům Floridy, odkud často zamířili do Miami. Toto dřív „spící město“ tak svým způsobem revitalizovali, když se jich zde postupně usídlilo okolo devíti set tisíc. Vedle Kubánců z Karibiku přicházeli i Dominikánci a Portoričané, kteří se spolu s Mexičany stali nejhojněji zastoupenými Latinoameričany, kteří do Spojených států v druhé polovině minulého století přicházeli. (de Haas, Castles, Miller, 2020)

7.5.2 Vývoj po roce 1989

Konec roku 1989 a počátek devadesátých let minulého století znamenal rozpad bipolárního světa, a tedy i postupné ukončení přílivu uprchlíků z komunistických zemí. Svět se začínal čím dál více globalizovat. Nadále pokračovala a pokračuje imigrace z Mexika a Latinské Ameriky. Kultura i jazyk Latinoameričanů se ve Spojených státech stal běžnou integrální součástí především městského života. V otázkách migrace však postupem doby došlo i ve Spojených státech k její tzv. politizaci. Zásadním milníkem se stalo září 2001. Jestliže termín „politizace“ byl aktuálním v devadesátých letech,

po zářijových teroristických útocích šlo již o sekuritizaci. Ostražité začaly být Spojené státy především v otázkách udělování azylu lidem z Blízkého východu či Afriky. Po roce 2010, částečně i vlivem ekonomické recese, klesá příliv z Mexika, naopak roste proudění z Číny a Indie. Rapidně rostou i počty vietnamské populace a znatelná je i přítomnost většího počtu lidí s původem ze zemí subsaharské Afriky. V souvislosti se zmiňovanou sekuritizací dochází i k četným deportacím. (Strobel, 2010)

Mexiko nejenže je nadále zemí zdrojovou, ale i tranzitní, na jejímž území působí četné kriminální gangy, které následně ovlivňují i dění ve Spojených státech. (de Haas, Castles, Miller, 2020)

Lze konstatovat, že Spojené státy v celé poválečné éře nadále zůstávají nejobvyklejší cílovou destinací. Jestliže v roce 1970 tvořily v zahraničí narozené osoby 4,7 % celkového počtu obyvatel, v roce 2017 to již bylo 44,5 milionu lidí, tedy 13,7 %. (de Haas, Castles, Miller, 2020) Aktuálně po určitém poklesu způsobeném opatřeními souvisejícími s šířením COVID-19, ale i Trumpovou imigrační politikou čísla ve Spojených státech opět stoupají. Vzestup se připisuje částečnému uvolnění atmosféry i restrikcí po nástupu Bidenovy administrativy. Spojené státy americké jsou domovem více imigrantů než jakákoliv jiná země na světě. Obyvatelstvo Spojených států činí asi 5 % celkové světové populace. Zároveň jsou však Spojené státy místem, kde pobývá asi 20% všech světových imigrantů. V současné době jsou v USA nejhojněji zastoupeni Mexičané. V roce 2021 byl jejich podíl na imigrační populaci 24 %. Výrazné zastoupení měla i Indie s 6 % a Čína s 5 %. V závěsu se umístily Filipíny se 4 % a dále Salvador, Vietnam, Kuba a Dominikánská republika, jejichž podíl činil 3 %. Významně zastoupená byla i Guatemala a Jižní Korea s 2 %. (<https://www.migrationpolicy.org>) Většina současných příchozích, nebo těch z nedávné minulosti, se pak usazuje primárně v sedmi amerických státech, v Kalifornii, na Floridě, v Illinois, New Jersey a New Yorku a i v Pensylvánii a Texasu. (Hampshire, Rizvi, 2010) Imigrace do Spojených států každopádně nadále trvá a je zřejmé, že mnoho lidí z různých koutů planety bude nadále usilovat o splnění svých amerických snů, jakkoliv reálné, ale i nereálné mohou být.

8. Afroameričané a jejich americká historie

Jestliže se zaměříme na imigraci směřující do Spojených států, zejména pak s ohledem na její možnou souvislost se vznikem pouličních gangů, nelze opomenout ani afroamerický prvek v dějinném vývoji Spojených států amerických. Pokud dnes můžeme sledovat velké množství pouličních gangů s afroamerickou členskou základnou, je třeba se věnovat, alespoň okrajově, historii Afroameričanů na severoamerickém kontinentu.

Jejich historická přítomnost samozřejmě primárně souvisela s otroctvím a až mnohem později i s migrací. Afroameričanům ve Spojených státech byla dlouhodobě upírána základní lidská práva a jejich vztah k „bílé“ většině není v „zemi svobody“ ani dnes zcela bezproblémový.

8.1 První příchozí v koloniálním období

První Afričané se na americkém kontinentu objevili již spolu s prvními španělskými a portugalskými dobyvateli a objeviteli. Jedni z prvních takových průzkumníků se usazovali již v šestnáctém století v okolí řeky Mississippi na území dnešního Nového Mexika a Jižní Karoliny. V roce 1619 pak byla dovezena do kolonie Virginia skupina dvaceti Afričanů, kteří ještě nebyli otroky, ale sluhy, respektive vazaly svého pána. V průběhu sedmnáctého a osmnáctého století byli následováni sta tisíci dalších Afričanů. V roce 1790 se tak již údajně nacházelo v tehdejších Spojených státech 760 tisíc Afričanů či jejich potomků, což byla téměř jedna pětina tehdejší „americké“ populace. V roce 1661 bylo ve Virginii legalizováno otroctví a do roku 1750 se tak stalo ve všech anglických koloniích na území dnešních Spojených států. Naprostá většina osob afrického původu se tak stala otroky, respektive byla za tímto účelem do kolonií již dovezena. (britannica.com)

8.2 Americká revoluce a občanská válka

Během války s Angličany bojovalo asi pět tisíc „černošských“ vojáků na americké straně. Po americké revoluci pak byli někteří otroci, zejména ti z řad vojáků, osvobozeni.

Severní státy dokonce zrušily otroctví, na Jihu však ještě více zakořenilo. V roce 1807 podepsal prezident Thomas Jefferson legislativu, která zakazovala dovoz otroků z Afriky. To ovšem neznamenal konec obchodu s otroky na americké půdě. Útlak „černošského“ obyvatelstva zahrnoval nejen zneužívání otrocké práce, ale i četné bití a znásilňování. Některé matky zabíjely novorozence, aby je ušetřily života v nesvobodě. Proběhlo i několik vzpour. V době před občanskou válkou se podařilo asi půl milionu otroků nabýt svobody. To byla asi jedna desetina celkového počtu „černošského“ obyvatelstva. I ti, co byli oficiálně svobodní, však čelili diskriminaci. Afroameričané se angažovali i v počínajícím abolicionistickém hnutí. V roce 1861 vypukla občanská válka, která ve svém důsledku přinesla konec otroctví ve Spojených státech, určitě však nepřinesla rovnoprávnost a mnoho křivd přetrvávalo další desetiletí, či dokonce století. Některé trvají dodnes. (britannica.com)

8.3 Světové války a migrace Afroameričanů na sever

V době konce občanské války pracovala naprostá většina Afroameričanů v zemědělství, a to zejména ve venkovských oblastech. S blížícím se koncem devatenáctého století začal pozvolný přesun „černošského“ obyvatelstva do měst, zatím spíše do těch v jižní části Spojených států. Migrace směrem na sever byla v tomto období minimální. V roce 1900 tak žilo stále devadesát procent veškerého afroamerického obyvatelstva Spojených států na americkém jihu. Ve druhém desetiletí dvacátého století však postihla jižní zemědělské státy neúrodná léta, což způsobilo propad zemědělské výroby. Zároveň vznikaly nové pracovní příležitosti v továrnách na severu, které následovalo minimálně půl milionu pracovníků, kteří se v tomto období přesunuli z jihu na sever.

Během bojů první světové války bojovalo asi dvě stě tisíc afroamerických vojáků v zámoří. V období po válce pak mnoho z nich zažívalo deziluzi v souvislosti s omezováním výroby i pracovních míst. Současně posilovalo rasistické hnutí KKK. Napětí ústilo v rasové bouře. Zhoršenou ekonomickou situaci Afroameričanů prohloubila i hospodářská krize třicátých let. Uvádí se, že míra nezaměstnanosti byla

u „černošského“ obyvatelstva dvakrát až třikrát vyšší než u obyvatelstva „bělošského“. Ekonomickou krizi záhy ukončilo brojení v souvislosti s propuknutím druhé světové války. Afroamerické obyvatelstvo bylo v získávání pracovních míst ale opět pozadu za tím s evropským původem. V průběhu druhé světové války došlo k dalším rozsáhlým migračním pohybům, když se téměř jeden a půl milionu Afroameričanů přemístilo z jihu na průmyslový sever. I tentokrát byly tyto posuny provázeny rasovými bouřemi. (www.britannica.com)

8.4 Hnutí za občanská práva a další vývoj

Padesátá léta odstartovala určité snahy o narovnání etnických vztahů „černých“ a „bílých“. Těžiště hnutí za občanská práva, do jehož čela záhy stanul známý Martin Luther King Jr., pak leželo v letech šedesátých. Nebyl to boj jednoduchý, aktivisté naráželi na hluboce zakořeněné rasové předsudky. Probíhaly četné demonstrace, při nich byl zadržen i sám Martin Luher King. Cílem hnutí bylo dosáhnout zrušení rasové segregace, pokud možno nenásilnými prostředky. V průběhu turbulentních šedesátých let pak skutečně byly podepsány zákony, které měly zakazovat veškerou rasovou diskriminaci.

Snaha o nenásilné dosažení cílů hnutí za občanská práva oslovovala afroamerické obyvatelstvo zejména na venkově, ne tak již v centrech měst. Tindall a Shi (1994) uvádějí, že v polovině šedesátých let žilo sedmdesát procent černošského obyvatelstva zejména v ghettech v centrech měst. Těmto oblastem se pak zdaleka vyhnul poválečný ekonomický vzestup. Rasové problémy severu velmi těžko daly měnit i zákony, protože zde byla segregace výsledkem především bytové politiky a ghetoizace měst. Vzniklo hnutí Černá moc, které nijak nesouznělo s Kingovou filosofií nenásilného odporu, spíše naopak. Jeho populární postavou se stal např. Malcolm X. Rasovou segregaci se nakonec v průběhu šedesátých let odstranit podařilo, pnutí ve společnosti tím však neskončilo. (Tindall, Shi, 1994)

Jestliže se šedesátá léta nesla ve znaku boje za občanská práva, od sedmdesátých let se důraz posunul na boj s chudobou či posílení vzdělanosti Afroameričanů. I když se

může zdát, že jsme již od sedmdesátých let velmi vzdáleni, otázka pozice Afroameričanů však zůstává nadále víc než živá, což je patrné i ze zpráv z amerických médií. Téměř pravidelně se objevují bouře pramenící ze zákroku americké policie vůči Afroameričanům. Příkladem lze zmínit již jmenované rabování v Los Angeles v roce 1992 či nedávné protesty po smrti George Floyd v Minneapolisu v roce 2020.

II. HISTORIE A SOUČASNOST GANGŮ V USA

1. Pouliční gangy – vznik a vývoj v kontextu imigrace

V další části bakalářské práce popíšu vznik prvních pouličních gangů ve Spojených státech amerických a nastíním jejich následný vývoj. Pokusím se demonstrovat souvislost již probraných stěžejních migračních toků do Spojených států právě se vznikem pouličních gangů. Držet se budu rozdělení na čtyři základní geografické okruhy a zaměřím se především na jejich urbánní centra, New York City, Chicago, Los Angeles a Miami.

1.1 Severovýchod

Severovýchodní pobřeží a zejména pak newyorský Ellis Island se staly vstupní branou do Spojených států amerických pro první imigrační vlny. Od sedmnáctého století sem přicházeli první Holanďané a poté byli následováni miliony dalších lidí z celého světa.

1.1.1 New York City na přelomu osmnáctého a devatenáctého století

Protože byl New York vstupní branou do Spojených států, zůstávalo zde i obrovské množství příšedších. Naprostá většina z nich se pak usazovala v oblasti „Five Points District“. I když někteří byli schopni svůj americký sen naplnit, bylo mnoho těch, kterým se to nepovedlo, a zažívali těžkou deziluzi pramenící ze střetu svých představ s krutou realitou. Vznikaly a prohlubovaly se problémy s integrací příchozích, typickým problémem bylo bydlení. „Five Points“ byl ve městě jediný okrsek, který byl schopen vysoké počty nových, často méně vzdělaných a chudých, migrantů pojmout. Koncentrovala se zde chudina a spodina společnosti. Okolo prodejen s potravinami, kde bylo možné koupit i alkohol, se často scházeli pochybné existence. Alkohol, spolu s těžkou deziluzí a absencí víry a naděje na zlepšení, izolace a marginalizace chudých, to vše tvořilo ideální podhoubí pro vznik pouličních gangů. Tak, jako v této době převažoval migrační proud zejména z Irska, vznikaly i první pouliční gangy právě mezi

irskými přistěhovalci. Za vůbec první gang bývají označováni „Forty Thieves“ založení roku 1825. Dalším známým byli „The Kerryonions“ a postupně vznikali další jako „Dead Rabbits“, „Roach Guards“, „Plug Uglies“, „Shirt Tails“ a jiné. Irové si ze své domoviny, kromě jiného, přinesli i nenávist k Angličanům, která se projevovala i v New Yorku právě střety s nimi. Vzájemný etnický konflikt tak byl neustále přživován. Docházelo však i ke střetům dalším. Uskupení gangů vzniklých ve „Five Points“ vyrostla konkurence v podobě gangů z blízké oblasti „Bowery“. Mezi ně patřili např. „Bowery Boys“, „The True Blue Americans“, „American Guards“ a další. Ve všech případech se opět jednalo o gangy irské. Třetím uskupením byly pouliční gangy z „East Side River“, které vynikaly brutálním násilím. Patřili sem ku příkladu „Day Break Boys“, „Swamp Angels“ a jiné.

Do šedesátých let devatenáctého století docházelo k šarvátkám těchto gangů obvykle každý týden s použitím všech možných dostupných zbraní, jakými byly pistole, muškety, „boxery“, nože i jiné. Souboje to byly ve velké většině s teritoriálním podtextem. Politici v New Yorku také rychle pochopili možný potenciál využití těchto násilnických skupin při boji o politickou moc. V období dvou desetiletí před občanskou válkou tak raketově rostla korupce a zneužívání gangů k politickým cílům. Policie nebyla zpočátku vůbec schopna takovému tlaku čelit a v roce 1857 tak musela vzniknout nová Metropolitní policie.

Do roku 1860 žilo v New Yorku osm set tisíc obyvatel, z čehož čtvrtinu tvořili Irové, i tento fakt samozřejmě přispěl k tomu, že první pouliční gangy vznikaly právě mezi Iry.

Zajímavostí také je, že již tato první uskupení měla i vnější atributy, na něž byla náležitě hrdá, což přetrvalo dodnes. Typickou ukázkou byl mrtvý králík přibitý na tyči jako symbol „Dead Rabbits“. (Howell, 2015)

1.1.2 Od občanské války k počátku minulého století v New York City

Sociální izolaci Irů umocnily i události týkající se odvodů do občanské války. Na základě tzv. „the Conscription Act“ bylo možné povolát do války americké muže

ve věku od dvaceti do pětačtyřiceti let věku. Z tohoto odvodu bylo možné se ale vykoupit za částku tří set dolarů, což bylo však pro chudé Iry z chátrajících bytových domů ve „Five Points“ a „Bowery“ velice iluzorní. Samotné bytové domy, které měly být původně pouze dočasnými, se staly ubytováním trvalým a to nadále prohlubovalo izolovanost migrantů. V souvislosti s odvody se aktivizovalo mezi padesáti až sedmdesáti tisíci členů gangů, kteří ventilovali svoji frustraci při četných nepokojích, jež se záhy staly i nepokoji etnickými. Irové útočili i na Afroameričany, za což jich osmnáct zaplatilo životem a mnoho dalších zraněním či alespoň ztrátou obydlí. Tyto bouře přetrvávaly několik let a přišlo při nich o život také více než jeden tisíc protestujících.

Postupně vznikaly i jiné gangy než irské, docházelo k jejich větší a větší diverzifikaci. S rostoucí etnickou rozmanitostí rostl i počet konfliktů s etnickým či přímo rasovým podtextem. Prvními asijskými gangy na východním pobřeží se staly na konci devatenáctého století gangy čínské. Jejich příslušníci se rekrutovali z pracovníků angažovaných na stavbu železnic a práci v továrnách. Číňané si již z domu přivezli znalosti týkající se utajených uskupení zvaných tongy, které potom i ve Spojených státech kontrolovaly obchod s opiem a gambling. I tongy se pak účastnily prosazování politických cílů. Čínské gangy pak ale především válčily mezi sebou uvnitř čínských čtvrtí nejen v New Yorku, ale i v Bostonu a jiných městech.

Na počátku dvacátého století přichází již dříve zmiňovaná další masivní migrační vlna milionů Evropanů vedená Poláky, Italy a příslušníky Rakouska – Uherska, včetně Židů, která směřuje opět především na Severovýchod, ale i Středozápad Spojených států. V této době tak dochází k dalšímu zhoršení již tak katastrofální situace v přistěhovaleckých slumech v New Yorku. Nově příchozí se automaticky přesouvají na nejspodnější příčku společenského a ekonomického žebříčku. Irské gangy kontrolují západní Manhattan. Naproti tomu Italové spolu s gangy židovskými hrají hlavní roli ve východním Manhattanu. V roce 1913 se v New York City nachází nejvíce pouličních gangů v historii. Tímto jejich nástup vrcholí a začíná přibrzďovat. Po roce 1910 výrazně klesá příliv dalších evropských imigrantů. Stagnaci působí samotná první světová válka a ve dvacátých letech i restriktivní imigrační legislativní akty z let 1921 a 1924. Souběžně

s tím se alespoň část evropských imigrantů ve Spojených státech integruje, respektive asimiluje. (Howell, 2015)

1.1.3 Severovýchod USA ve třicátých až osmdesátých letech dvacátého století

Pro toto období je signifikantní intenzivní proud Afroameričanů z Jihu a rovněž zvyšující se počty Hispánců či tzv. „Latinos“ ze Střední a Jižní Ameriky a Karibiku. Prakticky již od vypuknutí první světové války se navyšuje počet pracovních míst v továrnách na Severovýchodě, což využívá velká část Afroameričanů z Jihu. S dále zvyšující se diverzitou migrantů eskaluje i jejich etnický konflikt. Především hispánské migranti se usazují v místech původně osídlovaných evropskými migranty. Hlavní aktivita gangů z New Yorku se přesouvá z centra města směrem do východního Harlemu, Bronxu, Brooklynu a v padesátých letech na West Side. K zajímavým třenicím docházelo i v oblasti jižního Brooklynu, kde se usazovali od čtyřicátých let Italové, a byli tak v těsné blízkosti Afroameričanů. Jejich etnické konflikty pokračovaly prakticky až do sedmdesátých let. Konflikty gangů byly od začátku umocněny absencí odpovídajícího bydlení, respektive existencí slumů. K významnému předělu došlo až po druhé světové válce, kdy vznikaly nové městské oblasti ve snaze zbavit se v New Yorku slumů. To ale na druhou stranu vedlo k dalším konfliktům gangů s cílem získat dominanci v novém prostředí.

Během šedesátých let již v New Yorku převládaly hispánské a karibské gangy, více než dvě třetiny gangů bylo afroamerických či portorických a jen jedenáct procent „bělošských“. Nadále přetrvávalo násilí pramenící z teritoriálních nároků jednotlivých gangů a zároveň narůstalo to založené na etnickém základě.

V posledním pětiletí sedmdesátých let násilí gangů částečně stagnuje, a to i díky hnutí za občanská práva, aby se trend opět s koncem sedmdesátých let změnil.

1.1.4 Přelom století na Severovýchodě

V osmdesátých letech gangy v New Yorku dále rostou, stejně jako diverzita příchozích migrantů. Mnoho Asiatů směřuje do Brooklynu. Na stejném místě se usazují

i lidé z Dominikánské republiky a další Jihoameričané a Středoameričané. Stoupají však především počty tzv. mexických Američanů, kteří se v té době usazují v Harlemu. Celkový vzestup počtu příchoďů Hispánů vyústí ve fakt, že již od konce devadesátých let v New Yorku tvoří nejsilnější menšinu, a dostávají se tak před Afroameričany. Gangy se tvoří nejen v Brooklynu, ale i v Bronxu a v Čínské čtvrti.

Zároveň od osmdesátých let New York City přistupuje k obnově města a snaží se zbavit slumů. To ve svém důsledku vede i k novým střetům mezi Portoričany, Afroameričany i gangy s členskou základnou s evropským původem, když si tak snaží získat a uchránit nové teritorium v měnícím se městě. S koncem století se také mění pozice New Yorku v porovnání s dalšími městy. Již není epicentrem, intenzivnější aktivita gangů je zaznamenána ve Philadelphii. Rostou i gangy v Bostonu, Baltimore i jinde. Na počátku nového tisíciletí patří mezi nejaktivnější gangy v severovýchodní části USA, Crips, Latin Kings, MS-13, Neta či United Blood Nation.

1.2 Středozápad

Situaci na Středozápadě USA představím na jeho hlavním centru, tedy Chicagu. Vývoj zde do značné míry kopíroval dění na Severovýchodě, ovšem s tím, že byl zhruba o půl století opožděný v souvislosti s pozdějším příchodem většího počtu migrantů do této oblasti. Stejně jako na Severovýchodě i na Středozápadě byl podpořen či přímo způsoben extrémní sociální izolací etnických skupin.

1.2.1 Zrod gangů v Chicagu

Původ prvních gangů v Chicagu se váže k období mezi občanskou válkou a koncem devatenáctého století. Město, respektive jeho továrny, sháněly pracovní sílu, a lákaly tak zejména chudé rolníky z Evropy. Přicházeli nejprve Irové a poté Němci následovaní Poláky. Došlo k enormnímu nárůstu obyvatelstva Chicaga, když se jeho počet zvýšil z méně než třiceti tisíc v roce 1850 na 1,7 milionu v roce 1900. První irský pouliční gang v Chicagu vznikl v roce 1867 (Thrasher, 1927). Jeho členové ve věku pozdních teenagerů ale spíše páchali klukoviny, alespoň z dnešního úhlu pohledu. Šlo o krádeže ovoce,

zeleniny a podobnou drobnou kriminalitu. Násilné irské a německé gangy pak vznikají v posledních dvou dekádách devatenáctého století, a to opět na etnickém základě. Až od této doby pak při střetech gangů lze hovořit o brachiálním násilí.

Migrace Afroameričanů směrem na Středo západ následovala po občanské válce a tzv. „Zákonech Jima Crowa“. Zpočátku se „černošské“ obyvatelstvo usazovalo spíše v okolí Chicaga než v jeho centru. Situace se ovšem změnila zejména s blížící se první světovou válkou a masivním nárůstem afroamerické migrace z Jihu. S příchozí masou lidí vyvstal opět problém, kde takové počty ubytovat. „Černošskému“ obyvatelstvu bylo umožněno usídlit se výhradně v tzv. „Černém pásu“, což byla oblast asi třiceti bloků více než podprůměrného bydlení podél státní silnice v jižní části Chicaga. Stěhovat se do oblastí osídlených převážně „bělošským“ obyvatelstvem bylo Afroameričanům zakázáno. První afroamerické chicagské gangy vznikaly pak právě v „Černém pásu“, když měly výrazně teritoriální charakter. Své teritorium pak často bránily před nájezdy „bělošských“ gangů, a docházelo tak k etnickým střetům a nepokojům. Tenze v tehdejší společnosti se vyhrocovaly. V roce 1919 vypukla tzv. „Race Riot“, kdy zemřelo třicet osm Afroameričanů a stovky dalších lidí bylo zraněno. Těmto nepokojům předcházela spor založený na etnickém základě. „Bílí“ muži, kteří museli ve velké míře narukovat do války, měli pocit, že v mezičase jejich pracovní místa převzalo „černošské“ obyvatelstvo, které se na Středo západ přesunulo z Jihu. Takováto vyhrocená atmosféra samozřejmě přispívala i k tvorbě dalších gangů a dalším vyhroceným střetům. (Howell, 2015)

1.2.2 Chicagský „Gangland“

Dvacátá až čtyřicátá léta minulého století byla zlatým obdobím zločinnosti v Chicagu, k čemuž velkou měrou přispěly i pouliční gangy. Ty v tu dobu splývaly s organizovaným zločinem. Pro označení Chicaga té doby bývá používán termín „gangland“. I notoricky známý Al Capone využíval ke své činnosti členy pouličních gangů, zejména těch „bělošských“, přičemž původně i těch, které nebyly složeny výhradně z italských přistěhovalců.

Gangy v té době Chicago ovládaly. Zajímavostí je, že Thrasher (1927) ve svém výčtu chicagských gangů z tohoto období uvádí i dvanáct gangů s českou členskou základnou. Neopominutelnou roli při zakládání gangů nadále sehrává etnicita. Mezi ty nejznámější chicagské gangy té doby patřily např. „Ragen Colts“, „Polish Blackpots“, „Black Hauders“ a mnoho dalších. Vedle toho nadále pokračovala migrace Afroameričanů z Jihu, když se tak mezi lety 1910 až 1930 postupně vydalo na cestu okolo jednoho milionu osob, z čehož se asi dvě stě tisíc usadilo v Chicagu. Po roce 1916 sílí i příliv mexických dělníků do továren a na stavbu železnic na Středozápadě. Do roku 1930 tak lze již v Chicagu hovořit o alespoň dvaceti pěti tisících mexických Američanů. I oni či jejich potomci po svém příchodu zakládají své gangy a svádí často boje jak s Afroameričany, tak s gangy tvořenými obyvatelstvem s evropským původem. (Howell, 2015)

1.2.3 Druhá polovina dvacátého století a jeho přelom v Chicagu

Zásadním faktem pro polovinu dvacátého století v Chicagu bylo zdvojnásobení afroamerické populace ve městě, což znamenalo, že se počet Afroameričanů přiblížil pěti stům tisícům. Naprostá většina z nich se usazovala v „Černém pásu“, který ale nebyl schopen kapacitně pojmout úplně všechny nové příchozí, což ve svém důsledku způsobovalo etnický konflikt, a to zejména s Iry, se kterými docházelo ke střetům např. o využití hřišť, parků apod. V souvislosti s afroamerickou komunitou se v té době hovoří o tzv. hyperghetoizaci, což bylo ideálním prostředím pro vznik a rozvoj pouličních gangů. Za první „černošský“ pouliční gang v Chicagu bývají považováni „the Deacons“ z počátku čtyřicátých let. Stejně tak se ve čtyřicátých letech v Chicagu formuje i první ženské afroamerické sdružení zvané „the Deaconettes“. Tehdejší afroamerické gangy ve velké většině ale neznamenal ohrožení pro svou vlastní komunitu, naopak byly jejími významnými ochránci. Velkou důležitostí přikládaly afroamerické gangy i svým symbolům a barvám. Jestliže byly celé Spojené státy v té době poměrně významně segregované, tak Chicago bylo extrémně segregované. Znamé „černošské“ gangy vznikaly i po druhé světové válce. Mezi ně patřily „Devil’s

Disciples“, „P-Stones“ či „Vice Lords“, z nichž se následně vyvinuly jedny z nejrozšířenějších gangů ve Spojených státech.

K rozvoji afroamerických pouličních gangů v Chicagu a zejména jejich prudkému nárůstu v šedesátých a sedmdesátých letech paradoxně přispěla i snaha o vylepšení sociální situace Afroameričanů, respektive snaha o rozšíření dostupnosti důstojného bydlení. Bylo vybudováno asi dvacet jedna tisíc bytů pro nízkopříjmové rodiny, zpravidla ve vysokých činžácích. Vznikly komplexy jako „Governor Henry Horner Homes“, „Cabrini Green“ nebo „Robert Taylor Homes“, kam se postupně nastěhovalo okolo třiceti tisíc Afroameričanů. Ironií osudu je, že se z původně dobrého záměru stal jeden z nejrozsáhlejších, ne-li nejrozsáhlejší, slum ve Spojených státech. Zde vznikající afroamerické gangy rostly na síle a rozšiřovaly svou členskou základnu. Zatímco v době předcházející byly afroamerické gangy spíše lokální a menší, od šedesátých let se situace začala výrazně měnit. Gangy tak začaly být hrozbou i pro svou vlastní komunitu. Rovněž se začínaly angažovat i v obchodu s drogami.

Kromě zesílené afroamerické migrace na Středozápad sílila i imigrace Hispánců, zejména pak Mexičanů. I ty přitahovala nabídka dělnických profesí na trhu práce. A i oni zakládali své gangy. Do roku 1960 se tak zformovala uskupení jako „Clay People“, „Latin Counts“, „Spartans“ a další. Právě Mexičané pak sváděli boje s Iry, Němci, ale i Čechy a Poláky, když se usazovali i v městských oblastech, které byly před tím osídleny majoritně těmito etniky. Takovými částmi byly např. „Pilsen“ a „Little Village“, kde postupně vznikaly jedny z nejnebezpečnějších gangů, „Latin Kings“ a „Two Six“. „Latin Kings“ postupně narostly až na více než jeden tisíc členů. Počet příslušníků „Two Six“ se pak pohyboval těsně pod hranicí tisíce členů. K tvrdým bojům s gangy zakládanými obyvatelstvem s evropským původem i gangy portorikánskými docházelo také v oblastech „Lawndale“, „Near West“, „Near Northwest Side“. (Howell, 2015)

V průběh šedesátých a sedmdesátých let se jak hispánské, tak afroamerické gangy staly v Chicagu hlavními a téměř výhradními distributory drog. Nadále přetrvávalo i zde intenzivní pnutí mezi etniky nebo přímo otevřený rasismus, což také přispívalo

k dalšímu růstu počtu afroamerických i hispánských gangů. Docházelo mezi nimi k mnoha střetům, které vrcholily na přelomu šedesátých a sedmdesátých let a poté na počátku let osmdesátých i devadesátých. Neustálé boje a násilí třetí třetiny minulého století bývá také označováno jako „válka gangů“. Howell (2015) podotýká, že hispánské gangy bylo často spjaty s násilnými útoky vycházejícími ze sporů o území a afroamerické naopak dominovaly v obchodu s drogami. Aktivita gangů na konci století byla zřetelná především v západních a jižních částech Chicagu, kde vládly skupiny jako „Disciples“, „Latin Kings“ nebo „Vice Lords“. Stejně tak tomu bylo i na počátku nového tisíciletí. Tak jako byli Hispánci a Afroameričané neaktivnější v útočení, bylo mezi nimi i nejvíce obětí těchto útoků. 75% obětí vražd v Chicagu, které souvisely s gangy, bylo v roce 2011 z řad Afroameričanů a 19% tvořili Hispánci.

Chicago zůstávalo po celou dobu centrem na Středozápadě. Od ostatních měst se místní gangy lišily především svou velikostí, organizovaností, ale také aktivitou v obchodu s drogami. Vedle Chicaga se gangům začalo dařit i v dalších městech v širším okolí Velkých jezer, kterými byly např. Green Bay, South Bend, Grand Rapids, Toledo, Rochester, Buffalo. Z těch velkých na celém Středozápadě zmiňme St. Luis, Detroit, Cleveland, Milwaukee, Minneapolis a jiné. (Howell, 2015)

1.3 Západ Spojených států a gangy

Prehistorie vývoje na Západě, který v pozdější době vyústil ve formaci pouličních gangů, se začala odvíjet již v šestnáctém století při osídlování tehdejšího severního Mexika, dnešního jihozápadu Spojených států. Španělé se tehdy posouvali z oblasti Střední Ameriky směrem na sever, a kolonizovali tak území obývaná původním indiánským obyvatelstvem. Přitom docházelo k devastaci původních obyvatel.

V roce 1848 po mexicko-americké válce mexická vláda postoupila jih Kalifornie na základě tzv. „Treaty of Guadalupe Hidalgo“ tuto část území právě USA. Tradiční španělsko - indiánský vliv je dnes patrný nejen v Kalifornii, ale i Nevadě, Utahu, Arizoně, Texasu, Novém Mexiku i Coloradu.

Uvedený vývoj se později odrážel v souvislostech vedoucích ke vzniku západních pouličních gangů. Stejně tak měla vliv i silná migrace z Mexika nebo skrze Mexiko. Mexický či hispánský prvek je dnes zcela neopominutelnou součástí především jihozápadu Spojených států. Výrazný vliv na formaci pouličních gangů na západním pobřeží měla i afroamerická migrace z Jihu Spojených států a následné střetávání Afroameričanů s dalšími etniky. Své místo zde měla i asijská imigrace. Centrem regionu, a to i v souvislosti s pouličními gangy, vždy bylo a je Los Angeles. Nezanedbatelnou součástí scény pouličních gangů na západním pobřeží je však i San Francisco, případně další města. (Howell, 2015)

1.3.1 První mexické gangy na Západě a jejich rozvoj

Mexická komunita na západním pobřeží Spojených států v počátcích dvacátého století brzy nahradila v roli „otloukánků“ Japonce. Tak jako docházelo na Severovýchodě a Středozápadě ke střetování „bělošské“ populace s Afroameričany, zde dochází ke konfliktům mezi obyvatelstvem evropského původu a tím s mexickým původem. Izolace Mexičanů na Západě a jejich stigmatizace přispěla k formování jejich prvních gangů. Do roku 1930 stoupl počet obyvatel mexického původu ve Spojených státech na 1,4 milionu. Devět desetin z toho žilo na Západě, nejvíce v Texasu (48 %) a Kalifornii (26 %). Další potom v Arizoně, Novém Mexiku a Coloradu. Vůbec první mexický pouliční gang vznikl ve třicátých letech minulého století v oblasti „Belvedere“ ve východním Los Angeles s názvem „El Hoya Marvilla“. První takové gangy se vyvinuly ze skupin kamarádů zvaných „palomilla“. Jako u „černošských“ i u „bělošských“ gangů hrála podstatnou roli vazba na jejich teritorium, sousedství, „neighborhood“, které Mexičané nazývají termínem „barrio“. (Howell, 2015) Tato sousedství vznikala jako odraz faktu, že okolí příchozí Mexičany zcela nevívalo, naopak se vůči nim vymezovalo. Mexičané se tak uzavírali do svého komunitního území, „barria“, jehož součástí byly i pouliční gangy. Ty vznikaly a vycházely primárně z hrdosti na své předky a svůj původ i jako výraz sounáležitosti s komunitou, k jejíž

ochraně před možnými útoky zvenčí měly zároveň sloužit. Howell (2019) tento fakt dává do kontrastu s gangy v New Yorku a Chicagu, jejichž vznik byl spjat především s konflikty a střety s gangy jiných etnik.

Ve čtyřicátých letech minulého století došlo k minimálně dvěma událostem, které zásadním způsobem ovlivnily život mexické komunity. V roce 1942 to bylo zavraždění původem mexického chlapce ve „Sleepy Lagoon“ a za viníky byli rychle označeni příslušníci „38th Street Mexican American Gang“, jehož pět členů bylo za vraždu skutečně odsouzeno. Mexická komunita takový rozsudek brala jako příkoří a ještě více ji to utvrzovalo v její separaci od ostatních. To platilo i pro komunitní pouliční gangy. Další nesváry přinesl červen roku 1943, když vypukly tzv. „zoot suit riots“. „Zoot suit“ bylo označení pro trendy oblečení, které se zpopularizovalo na konci dvacátých let v nočních klubech Harlemu. Velmi obecně řečeno se vyznačovalo širokými rukávy, nohavicemi i kloboukem. Mimo jiné si jej oblíbila i mexická mládež. Postupem doby však na lidi, kteří nosili tento styl oblečení, začala zejména „angloamerická“ populace, včetně policie a médií, pohlížet s předsudky. Nositele takových typů oděvů vinili např. z napadání „nebohých bílých žen“, ale i vražd. Na počátku června 1943 pak došlo k pětidenním výtržnostem, kdy především příslušníci americké armády na dovolené a další zúčastnění napadali v Los Angeles prakticky každého, kdo měl na sobě oděv typu „zoot suit“. Jednoznačným cílem byli především lidé mexického nebo i afroamerického původu. Obdobné hromadné cílené útoky se v létě 1943 opakovaly i v San Diegu, Philadelphii, Chicagu, Detroitu, Harlemu i dalších místech. Všechny takové útoky vedly k vyvolání pocitů příkoří a zároveň posílení kolektivní identity obyvatel mexického původu. (Howell, 2019) To ve svém důsledku přispělo i k budování dalších mexických pouličních gangů.

V padesátých letech nabírá na síle další vlna imigrace z Mexika, což je podtrhnuto legislativními změnami z roku 1965. Samo město Los Angeles se pak mezi léty 1930 až 1990 také extrémně zvětšuje, když počet jeho obyvatel stoupne ze tří na devět milionů. Vedle Mexičanů se v nezanedbatelné míře ve městě usazují i Salvadorci, Guatemalané, Kolumbijci a mnoho dalších Latinoameričanů. Příslušníci

všech příchozích menšin, zejména pak ti mladší, inklinovali k pouličním gangům vznikajícím právě na etnickém principu.

Samotné mexické gangy stimulovaly v růstu tři zásadní události amerických dějin. Určitě to byla válka ve Vietnamu, která zdecimovala mexické „barrios“ v tom smyslu, že zde chyběly pozitivní mužské vzory pro mládež. Dále to bylo ukončení války proti chudobě, které přineslo snížení dostupnosti pracovních příležitostí a další prohloubení marginalizace mexické komunity. Souběžně s tím příliv dalších Mexičanů neustával a přidávali se i další Latinoameričané.

Los Angeles zůstalo dodnes centrem gangové scény nejen na Západě. Vedle mnoho jiných latinoamerických gangů zde vznikly dnes již legendární transnacionální skupiny 18th Street a MS-13. Druhému z nich se budu ještě podrobněji věnovat. Západ se ale stal známý i díky aktivitě asijských gangů. (Howell, 2019)

1.3.2 Asijské gangy

Asiaté a jejich pouliční gangy se stali významnou sociální skupinou na Západě na konci minulého století. Vznikaly tak gangy korejské, filipínské, vietnamské, samojské, kambodžské, thajské a další. Je třeba říci, že svou historii zde již dříve měli Číňané a zejména v souvislosti s americkou zahraniční politikou i další.

Asiaté byli dalšími, kdo profitoval ze změny imigrační legislativy v roce 1965. Obecně lze konstatovat, že i asijské příchozí, ať už migranti či uprchlíci, měli alespoň po svém příjezdu četné problémy, a to nejen se znalostí jazyka. Pocházeli s diametrálně odlišného kulturního prostředí. Tak jako imigranti z jiných koutů světa měli tendenci se usazovat tam, kde již žili nějakí jejich příbuzní, známí, krajané apod. Zejména Západ Spojených států se pro ně stával i kvůli své geografické poloze logickou volbou. Zde se Asiaté usazovali typicky v Los Angeles. Menšina jich pak v rámci USA mířila do New Yorku a Texasu. Dnes již samozřejmě žijí ve všech koutech Ameriky.

I Asiaté hned od začátku čelili problémům, které pramenily i z toho, že byli zjevně fyzicky odlišní od ostatních, opět zde tedy vyvstávala otázka a problém „my versus oni“. I naprostá většina asijských gangů se tvořila na etnickém základě. Asiaté

se od ostatních lišili zejména svým pojetím území. Ani zdaleka nebyli a nejsou tak teritoriální jako např. Latinoameričané, spíše se dají označit termíny mobilní a flexibilní.

Lze říci, že korejské gangy vynikaly a vynikají svou sofistikovaností. Před svými akcemi cíl delší dobu sledují a sbírají o něm informace. Filipínci měli zase své teritorium, kterým ale povětšinou nebyly ulice, ale např. oblíbený park, kde se scházeli. Samojci se často stávali členy většinově afroamerických aliancí „Crips“ a „Bloods“. Známými se staly i gangy souhrnně označované jako indočínské, kam se řadila uskupení Vietnamců, Kambodžanů, Laosanů a Hmongů. I tyto gangy vznikaly zpočátku na etnickém základě a postupně se jejich členská základna mísila. Už v předešlé části bakalářské práce jsem zmiňoval i vliv americké politiky na migrační vlny. To se projevilo i v kontextu přicházejících Vietnamců do Spojených států, kteří byli vlivem válečných akcí na svém území zvyklí na násilí jako na běžnou součást svého života. Ve svém důsledku to posléze mělo vliv i na formování a akce jejich gangů. Stejně tak lze však o Asiitech i o Vietnamcích konkrétně napsat, že byli a jsou velmi tvrdě pracující lidé. (Valdez, 2009)

1.3.3 Čínské gangy

Samostatnou kapitolou jsou další asijské gangy, gangy čínské. I jejich existence je navázána na vývoj čínské migrace do Spojených států. V úvodu práce jsem zmiňoval čínskou historickou migraci do Spojených států a její následný zákaz. Až do poloviny šedesátých let dvacátého století tak nežilo ve Spojených státech významně mnoho čínských imigrantů, i když to neznamena, že tam nežili žádní, a to zejména na západním pobřeží. Signifikantní změna nastala s novou legislativou ze šedesátých let a s navázáním čínsko-amerických diplomatických vztahů v polovině let sedmdesátých. Od té doby začali znovu proudit do Spojených států i Číňané ve větším množství. Usazovali se na východním, ale i západním pobřeží. Většina z nich žila v čínských čtvrtích. I mezi Číňany v rámci „Chinatownu“ pak vznikaly gangy, které byly chápány jako úderná pěst zločineckých organizovaných skupin – „tongů“ či „triád“. Mezi čínskými gangy navzájem často probíhaly potyčky, ale alespoň zpočátku nebyly útoky

směřovány na nezúčastněné. Čínská uskupení se specializovala na vydírání. Zaběhnuté pořádky se změnily v okamžiku, kdy útoky začaly mířit i na běžnou populaci mimo gangy. V roce 1977 tak tři příslušníci jednoho z čínských gangů v jedné z restaurací sanfranciského „Chinatownu“ zavraždili pět lidí a jedenáct dalších zranili. Nikdo z postižených neměl nic společného se členstvím v gangu. Obdobné útoky následovaly v dalších letech i v jiných amerických městech a to přineslo čínským gangům také zájem bezpečnostních složek, který trvá prakticky dodnes. Čínské gangy od té doby také podstatně rozšířily své pole působnosti co do objemu trestné činnosti. Obdobně jako z některých jiných skupin se tak transformovaly v převážně kriminální organizované skupiny. (Chin, 1996)

1.3.4 Afroamerické gangy v Los Angeles

Vedle latinoamerických a později i asijských gangů se v Los Angeles začaly objevovat i gangy afroamerické. Nárůst populace Afroameričanů na Západě, a potažmo i vznik afroamerických pouličních gangů souvisel s velkou migrací Afroameričanů z Jihu, tak jako např. v Chicagu. Na západním pobřeží a zejména pak v Los Angeles hledali zemi zaslíbenou, která jim může nabídnout možnost ekonomicky lepšího života. Místo toho se ale často dočkali nerovnosti, která se projevovala např. v nedostupnosti důstojného a kvalitního bydlení, vzdělání, zaměstnání a dalších aspektech společenského života. Od počátku také příchozí Afroameričané čelili útokům „bělošských“ gangů a byli nuceni se jim bránit. Začali vytvářet „černošské sociální kluby“, které se vzápětí transformovaly v pouliční gangy. Ty byly zprvu i zde především ochránci své komunity a až později se staly i pro ni samotnou hrozbou. (Howell, 2015)

O prvních afroamerických gangzích v Los Angeles, respektive na Západě Spojených států, tak lze podle Howella (2019) hovořit od druhé poloviny čtyřicátých let minulého století. Jejich vznik byl reakcí právě na útoky vedené proti Afroameričanům, mimo jiné i ve školách. Mezi takové zásadní střety patřily v letech 1946 až 1949 konflikty na středních školách Manual Arts High, Canoga Park High a John Adams Junior High.

Padesátá a šedesátá léta pak vedla ke vzniku dalších afroamerických gangů, které zároveň postupně nabraly na síle. Jejich vznik a vývoj byl do značné míry ovlivněn rezidenční segregací a na přelomu šedesátých a sedmdesátých let pak byl i odrazem násilných policejních zákroků a rasově motivovaných útoků vůči Afroameričanům, v neposlední řadě také v souvislosti s Hnutím za občanská práva. Howell (2019) konstatuje, že afroamerické gangy tak rostly především jako důsledek etnického či rasového konfliktu evropsky vyhlížející populace a Afroameričanů. Většina gangů pak pochopitelně vznikala v sociálně dezorganizovaných, izolovaných afroamerických komunitách. Pocity marnosti v segregovaných výškových bytových komplexech pro obyvatelstvo s nízkými příjmy se zde snoubily s absencí naděje na zlepšení. Zdejší afroamerická mládež byla díky tomu nejen izolovaná a stigmatizovaná, ale také se radikalizovala, k čemuž přispívala i chudoba a vysoká nezaměstnanost.

Pokud hovoříme o afroamerických gangách a Los Angeles, nelze nezmínit dnes již obecně známé aliance afroamerických gangů, „Crips“ a „Bloods“, které se zformovaly na přelomu šedesátých a sedmdesátých let. U obou těchto uskupení jde dnes o jakousi volnou síť či alianci menších afroamerických gangů, která se v oblasti jižního Los Angeles rozšířila prakticky do všech koutů Spojených států. (Howell, 2015) „Crips“ byli založeni jako pouliční gang v jižním Los Angeles v roce 1969 jedním z bývalých lídrů „Black Panthers“ Bunchy Carterem a Raymondem Lee Washingtonem. Existuje několik narativů vztahujících se ke vzniku tohoto gangu. Někteří tvrdí, že šlo jednoduše o jednotlivce s kriminálními sklony, kteří vytvořili skupinu, která pak násilnými akty a obchodem s drogami parazitovala na své vlastní komunitě. Jiní v zformování „Crips“ vidí hlubší podtext, který spojují s politickým vakuem v té době oslabených politických skupin „Black Panthers“ a „United Slaves“. Někteří pak spojují vznik gangu s reakcí na institucionální rasové násilí vůči afroamerické komunitě. „Bloods“, další z dnes národních aliancí afroamerických gangů, vzniká na počátku sedmdesátých let jako reakce na aktivity činnosti „Crips“, kteří se snažili podrobit i ostatní afroamerické gangy v jižním Los Angeles, které nebyly jejich součástí. (Martínez, Ramos, 2008)

Mimo jiné se „Crips“ a „Bloods“ odlišovali a odlišují i vnějšími atributy. U „Crips“ obecně převládá na oděvu modrá, případně fialová barva. Členové na západním pobřeží mají tendenci svou příslušnost skrývat a demonstrují ji jen na společných hromadných setkáních. Naproti tomu členové ze Středozápadu a Východu zase používají jako svůj znak šesticípou hvězdu, kterou si typicky nechávají vytetovat, případně je součástí graffiti. Stejně tak „Crips“ používají i iniciály „BK“, které se vztahují k označení „Blood Killas“, jak sami sebe nazývají. Aliance gangů „Bloods“ preferuje naopak červenou barvu, případně oděv s názvy sportovních klubů „Philadelphia Phillies“, „San Francisco 49ers“ a „Chicago Bulls“. Dále používají jako jeden ze svých symbolů pěticípou hvězdu a svahilské slovo „Damu“ znamenající krev. (Howell, 2019)

Od sedmdesátých let dvacátého století můžeme obecně hovořit o další akceleraci vývoje pouličních gangů na Západě, zvláště pak v Los Angeles. Tento nárůst aktivit trval prakticky až do konce století. Afroamerické gangy se enormně rozmnožily zejména do devadesátých let minulého století, kdy jejich nárůst v Los Angeles činil až patnáctinásobek jejich počtu na začátku sedmé dekády. Tento růst byl provázen i navýšením počtu vražd, přestřelek, obchodu s drogami a kriminality obecně. Howell (2015) dodává, že tato akcelerace souvisela i s rozčarováním afroamerické mládeže z toho, jak jsou většinovou populací vnímáni, a to včetně postojů policie vůči jejich komunitě.

Na počátku tisíciletí Los Angeles nadále zůstávalo epicentrem aktivity gangů na Západě, což se projevovalo i počtem vražd souvisejících s jejich aktivitou. Dále docházelo i k rozšíření a rozvoji gangů za hranicemi Los Angeles, nejen např. v San Diegu či San Franciscu, ale prakticky ve všech větších městech. (Howell, 2015)

1.4 Jih a gangy

Jestliže Středozápad a Západ, i když s dílčími nuancemi, svým vývojem pouličních gangů v základních obrysech následovaly Severovýchod, pak Jih se vyvíjel odlišně,

především s ohledem na čas. Rozvoj gangů na Jihu začal až významně později než v ostatních regionech. Postupně ale Jih vše dohnal.

Fakt, že vznik a rozvoj pouličních gangů měl v jižní části Spojených států zpoždění, ovlivnilo několik faktorů. Jih minuly dvě rozsáhlé migrační vlny Evropanů v průběhu osmnáctého a devatenáctého století. Mexičané, kteří mířili do Spojených států, přes státy Jihu zpočátku jen projížděli a nezůstávali zde. Až do doby občanské války žilo v jižních státech jen pět procent obyvatelstva narozeného mimo Spojené státy. Jih Spojených států také zůstal až do druhé světové války zemědělským regionem. I díky absenci zmíněných migračních vln nedocházelo na Jihu zpočátku ke střetům afroamerického obyvatelstva a obyvatelstva s evropským původem. Jižanská kultura byla silně religiózní, většinou protestantsky založená, což obnášelo i výchovu dětí, respektive jejich vedení a kontrolu tak, aby neinklinovali k členství v gangu. Ve velkých městech Jihu chyběly také rozsáhlé plochy typu parků, kde by mohlo docházet, alespoň v počátcích historie gangů, k jejich střetům. A chyběly zde i rozsáhlé bytové komplexy výškových budov, jaké byly např. v Chicagu či Los Angeles a které v konečném důsledku posloužily k segregaci určitých skupin obyvatel. (Howell, 2019)

1.4.1 Zrod gangů na Jihu

Zmiňoval jsem, že přes Jih Spojených států vedly od třicátých let migrační trasy Mexičanů, případně dalších Latinoameričanů, na Západ a Středozápad. Cesta z Mexika do Los Angeles se vinula přes El Paso a zde také vznikaly první ojedinělé gangy. Podobně také podél trasy do Chicaga, v blízkosti Lareda a San Antonia. Zajímavostí je, že zatímco v oblastech, o kterých jsem psal dříve, vznikaly gangy často také jako výsledek procesu nezvládnuté integrace, na Jihu to alespoň v první polovině dvacátého století byla spíše ukázka poměrně úspěšné integrace Mexičanů, či dokonce jejich asimilace. Od třicátých let v oblasti Jihu vznikaly gangy spíše ojediněle, když se ty mexické formovaly z původních uskupení „palomilla“. Jejich aktivita byla zaznamenána v Dallasu, Durhamu, Fort Worthu, New Orleans, San Antoniu a Miami.

1.4.2 Situace na Jihu na přelomu století a role Miami

K akceleraci aktivit gangů dochází od sedmdesátých let minulého století v souvislosti s přijetím „The Immigration and Nationality Act“ z roku 1965 a následnou změnou skladby imigrantů mířících do Spojených států. Od sedmdesátých do devadesátých let dvacátého století se tak hispánská populace na Floridě ztrojnásobila a ta asijská dokonce vzrostla dvanáctkrát. Více než polovinu Hispánců přitom tvořili z pochopitelných důvodů Kubánci. Vedle nich se na Floridě usazovali ale Kolumbijci, Dominikánci, Panamané, Portoričané, Haíťané a jiní. Oproti předešlým letům se s blížícím se koncem století začali usazovat v jižních oblastech i Mexičané. Z Asiatů to byli Kambodžané, Filipínci, Korejci, Thajci, Samojsci, Vietnamci i Číňané a mnoho dalších. I tento růst počtu etnik spolu se sociálními problémy doprovázel prudký nárůst aktivit gangů. Akcelerace migrace tak přispěla i k intenzivnímu nárůstu aktivit gangů. Před koncem minulého století tak Jih již ve všech aspektech dohnal ostatní americké regiony. V samotném Miami rozvoj gangů výrazné souvisel i s jejich participací na obchodu s drogami a místní gangy se tak začaly poměrně často spojovat a splývat s organizovanými skupinami pašujícími drogy. Zajímavým jevem se stala i reemigrace Afroameričanů, kteří se od poslední čtvrtiny dvacátého století začali vracet na Jih, odkud dříve hojně odcházeli. V mnoha jižanských městech se tak znovu vytvořily výrazné a početné afroamerické komunity. Příkladem lze uvést Atlantu, kde se afroamerická populace v letech 1990 až 2008 zdvojnásobila. (Howell, 2015) Koncem minulého století zaznamenali zvýšenou aktivitu gangů na Floridě, v Jižní Karolíně, Alabamě a Texasu. V kontrastu k tomu, jak se Jih po stránce přítomnosti gangů pomaleji rozvíjel, lze konstatovat, že na konci a přelomu století aktivity jižanských gangů naopak vévodily americkým statistikám. Nejmarkantnější to bylo v Dallas County v Texasu a v Broward County, Palm Beach County a Miami-Dade County na Floridě.

Za zvláštní pozornost stojí určitě i situace kubánské menšiny. Revoluce na „Ostrově svobody“ a roky 1958 a 1959 odstartovaly masivní emigraci či alespoň snahy o ni právě směrem do Spojených států. Od uváděných let postupně odešlo do Spojených států okolo jednoho milionu Kubánců, přičemž se z velké míry usazovali

na Floridě a konkrétně v Miami. I mezi Kubánci přicházeli lidé, kteří směřovali do kriminální sféry, o čemž svědčí existence kubánské mafie. Vznikaly i pouliční gangy jako např. „Vulcans“, „Jutes“ či některé jiné, které jejich příslušníci označovali termínem „bratrství“ či „fraternitou“. V porovnání s jinými pouličními gangy budovanými na etnickém základě v migračním prostředí jich však nebylo významné množství a ty jmenované po čase zanikly. Nad důvody se zamýšlel ve své eseji J. Bryan Page (1997). Ten hovořil o tom, že většina Kubánců opouštějících Kubu měla tendenci usazovat se v Miami-Dade County na Floridě. V této oblasti byly dostupné poměrně atraktivní domy za přijatelné ceny. Byla to zároveň poměrně hustě osídlená sousedství umožňující společenský život a komunikaci či interakci jak dětí tak dospělých. Většina rodin byla tvořená oběma rodiči. Sousedství pak byla relativně bezpečná, což umožňovalo dětem si hrát mezi sebou venku. Španělština se stala hojně využívaným jazykem a samo Miami víceméně dvojjazyčným městem. Ani Kubánci však neunikli některým předsudkům okolí a právě proto i zde vznikly některé z gangů. Vigil (2009) k počátkům kubánské komunity v USA dodává, že v první vlně přicházeli zejména vzdělaní a schopní lidé, příslušníci střední či vyšší střední třídy. To byli ti, kteří tvořili základy kubánské komunity, převážně v Miami nebo i v Union City v New Jersey. Na těchto vybudovaných základech pak mohli stavět a z nich čerpat i další příchozí. S postupně přicházejícími dalšími latinoamerickými etniky se tak Miami, s určitou mírou nadsázky, stalo hlavním městem Latinoameričanů. Obecně platilo, že být Kubáncem v Miami znamenalo výhodu, nikoliv nevýhodu. (Page, 1997) Pokud tedy shrneme, co vedlo k tomu, že mezi Kubánci pouliční gangy nezakořenily v takové míře jako u jiných etnik, můžeme zmínit následující možná vysvětlení. Kubánci se svým zjevem, alespoň jejich první migrační vlna, příliš nelišila od okolního obyvatelstva. Nemuseli tedy v takové míře čelit rasovým předsudkům. Zároveň byli alespoň průměrně vzdělaní příslušníci střední či vyšší třídy. I sama americká vláda podnikala kroky k jejich snadnějšímu začlenění. Těmi bylo např. uznávání vzdělání nebo podpora podnikání. Svou roli sehrál i fakt, že se Kubánci usazovali v místě turisticky velmi atraktivním, které tak skýtalo

další možnost zaměstnání či podnikání právě v sektoru služeb souvisejících s turismem. (Page, 1997)

Kubánci se však svou většinou úspěšnou integrací v historickém kontextu vývoje pouličních gangů stali spíše výjimkou. Již jsem naznačil, že jižanské státy po opožděném startu v aktivitě gangů dohnaly ostatní hlavní geografické regiony Spojených států. Samo Miami dnes patří mezi nejrychleji se rozvíjející „gangová“ města. (www.fbi.gov) Dalším etnikem, které zanechalo na Jihu Spojených států, a nejen tam, výraznou stopu, jsou Haiťané. Haiti dnes patří mezi jedny z nejchudších zemí, kde téměř nefunguje veřejná správa či stát jako takový. K tomu tuto oblast potkala nejedna živelná katastrofa. Souhrn těchto dlouhotrvajících problémů a přírodních katastrof vedl mnoho Haiťanů k odchodu do Spojených států. I zde však mnozí z nich čelili odmítání okolí. Obsahem této ignorace a odstupu ostatních byla nejen socioekonomická marginalizace, ale i rasismus, diskriminace a stigmatizace vzhledem k negativním představám o Haiti. (Doucet, Suárez-Orozco 2006) To vše vedlo Haiťany k fixaci na svou menšinovou identitu a ve svém důsledku posloužilo k zformování haitských pouličních gangů. Velmi známým se stalo např. uskupení „Zoe Pound“. To vzniklo jako pouliční gang s haitským etnickým základem v roce 1992. I když se gang prezentoval jako ochránce Haiťanů před jinými etniky, začali se jeho členové brzo po svém založení aktivně podílet na obchodu s drogami. Z původem lokálního gangu se stal gang národní a dnes už i nadnárodní, jehož členy lze nalézt i v Kanadě, Brazílii, Spojeném království, Francii i v Karibské oblasti. (<https://unitedgangs.com>) Mezi další velmi aktivní gangy působící na Jihu patří i jinde známí „Crips“, „Gangster Disciples“, „Latin Kings“ nebo „United Blood Nation“ a další. (Howell, 2015)

1.5 Indiánské gangy

Subkultura gangů se nevyhnula ani původnímu americkému obyvatelstvu. Tu nebudu vztahovat ke geografickému vymezení v rámci Spojených států, jen se jí pokusím v krátkosti charakterizovat. Podle zprávy z roku 2000 vycházející z amerického sčítání lidu žilo na přelomu století ve Spojených státech asi 2,4 milionu

obyvatel s indiánským původem, z toho asi jedna třetina v rezervacích a dvě třetiny mimo ně. Nejvíce nativních Američanů pak žilo tradičně v New Yorku a Los Angeles. Tak jako pro celé Spojené státy, i pro menšinu původních obyvatel se staly pouliční gangy problémem. V indiánské komunitě gangy zakořenily, do jisté míry korespondovaly s těmi, které ovlivnily počátky gangů na východním pobřeží.

Z celkového počtu obyvatel indiánského původu bylo podle zmiňované zprávy 39 % mladších dvaceti pěti let. Pokud jde o obyvatelstvo v rezervacích, tak na počátku tisíciletí jen asi 50% z nich bylo schopno dokončit střední školu a nezaměstnanost se pohybovala mezi 40 až těžko uvěřitelnými 80 %. Pro indiánskou komunitu byly a jsou typické rovněž neúplné rodiny, v nichž vyrůstající děti často postrádají kladný mužský vzor. Takové rodiny jsou také nezřídka zasaženy chudobou. Dalším problémem je to, že generace prarodičů či rodičů není schopna předat kulturní zvyky svým potomkům, kteří mnohem více inklinují k lákadlům uniformizovaného globalizovaného světa. I původní američtí obyvatelé čelili a čelí moha předsudkům. Tyto a jistě jiné důvody pak uvrhají mládež do spárů gangů. Ty indiánské na západním pobřeží do značné míry kopírují styl a módu afroamerických „Crips“ a „Bloods“, směrem ke Středozápadu a Východu pak napodobují např. „Folk Nation“. Některé nativní gangy se inspiroují i gangy hispánskými. Vedle toho jsou i skupiny složené čistě homogenně z původních amerických obyvatel. Mezi ně můžeme zařadit např. „Native American Boys“, „Ponca Boys“, „Indian Pride“ a mnohé další. (Valdez, 2009)

1.6 Hybridní gang

Nezávisle na geografickém dělení bych rád zmínil fakt, že od osmdesátých let se objevuje i fenomén hybridního gangu, tedy gangu, který není striktně etnický homogenní, ale právě naopak smíšený. Na konci devadesátých let už takové gangy nebyly zcela výjimečné. K jejich vzniku napomohla na prvním místě pokračující migrace směřující do Spojených států a přirozeně se zvyšující diverzita americké společnosti. Dále to byla i migrace samotných členů gangů v rámci Spojených států a vedle toho i medializace gangů ve sdělovacích prostředcích. Hybridní gangy nelpěly

a nelpí na výhradních barvách či symbolech, případně mísí symboly a barvy používané gangy jinými. (Howell, 2019)

1.7 „Bělošské“ gangy

Pouliční gangy s členskou základnou evropského původu byly těmi historicky vůbec prvními. Jejich vznik jsem v předchozích částech už rozebíral. I když Evropané při zakládání pouličních gangů ve Spojených státech zpočátku dominovali, je jejich účast na soudobé gangové scéně omezená, nikoliv však nulová. Tak, jak se měnila skladba migračních toků, měnilo se i složení převažujících gangů z hlediska jejich etnického složení. Shelden (2004) uvádí, že podíl „bělošského“ obyvatelstva na celkové členské základně pouličních gangů se pohybuje okolo 10 %. Hodnocení činnosti takových gangů je v současnosti poněkud problematické. Obyvatelstvo evropského původu již obvykle nezakládá etnicky homogenní uskupení, Evropané se spíše stávají součástí etnicky hybridních pouličních gangů, typicky těch hispánských na západním pobřeží.

Gangy, které jsou striktně „belošské“ jsou často spíše extremistická hnutí rasistického či neonacistického charakteru. Mezi sociálními vědci pak nepadá shoda, zda lze takovou skupinu považovat ještě za nebo právě za hnutí. Osobně je za gang již spíše nepovažuji, a to kvůli absenci teritoriality, sousedství, což jsem naznačil již v úvodu této práce. Taková hnutí jsou spojena především předmětem zájmu či myšlenkou. Jen pro úplnost zmíním, že mezi takové skupiny lze zařadit např. rasistickou odnož skinheads, otevřeně nenávistný KKK, White Aryan Resistance a mnoho dalších. (Valentine, 1995)

2. Aktuální situace na poli pouličních gangů

Gangy, tak jak je známe dnes, jsou do určité míry i odrazem proměn, které nastartovaly v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století, kdy do hry výrazným způsobem vstoupily drogy. Podstatnou také začala být otázka materiálního zisku gangů, většina gangů nějakým způsobem participovala na šedé ekonomice. Do té

ovšem vstupovala různá etnika, respektive jejich gangy v odlišném časovém období. Lišilo se i spektrum jejich zájmů. Více viditelná začala být i role žen v gangu a vznikalo více samostatných ženských gangů. Nadále byla podstatná i otázka etnicity při formování gangu. Zatímco u historicky prvních pouličních gangů, kde jasně dominovalo obyvatelstvo s evropským původem a kde se vlastně gangy staly prostředkem k postupné asimilaci jejich členů, u Afroameričanů a Hispánců tomu bylo jinak a gangy naopak posloužily k prohloubení jejich sociální segregace. (Coughlin, Venkatesh, 2003)

Přesné soudobé a aktuální statistiky počtu gangů a jejich členů jsou ve veřejných zdrojích velmi obtížně dohledatelné, nebo jsou přímo nedohledatelné. I když takové statistiky a seznamy zcela jistě existují, americké bezpečnostní složky ty aktuální nezveřejňují. Jakákoliv taková statistika či výzkum jsou zároveň ovlivněny i tím, kdo je jejich autorem či zadavatelem. Jinak bude vypadat statistika bezpečnostních složek a jinak výzkum prováděný mezi členy gangů či „problémovou“ mládeží. Členové represivních organizací mají obvykle tendenci zahrnovat mezi člena gangu i mládež etnických menšin, u které její členství v gangu není nijak podloženo. Pro rámcovou představu o možných počtech gangů a jejich členů zmíním tedy alespoň čísla uveřejňovaná americkým Národním centrem pro gangy („National Gang Center“) v nedávné minulosti. Za rok 2012 odhadovalo toto centrum existenci asi 30 700 pouličních gangů, ve kterých působilo okolo 850 tisíc členů. Většina gangů byla aktivní ve velkých městech okolo sta tisíce obyvatel (41,6 %) a jejich předměstích (25,8 %), případně v městech menších (27,1 %). Jen okolo 5 % gangů působilo ve venkovských oblastech. (<https://nationalgangcenter.ojp.gov>) Stejně centrum ve své zprávě uvedlo, že v roce 2011 tvořili většinu členské základny gangů Hispánci (46,2 %) a Afroameričané (35,3 %).

Nenovější veřejně dostupnou souhrnnou zprávou pojednávající o nedávné aktivitě gangů je ta od Národního zpravodajského centra pro gangy („National Gang Intelligence Center“) z roku 2015. Zabývá se spíše než statistikami činností a současnými trendy vývoje. Konstatuje, že pouliční gangy se nadále soustřeďují

na maximalizaci zisků v rámci procesů, v nichž jsou aktivní a na kontrolu teritoria, ve kterém působí. Přetrvává i rivalita vycházející z etnické rozdílnosti. Zpráva zmiňuje, že pouliční gangy jsou nadměru angažované v obchodu se zbraněmi, drogami, prostituci, vydírání, zastrašování, loupežích, násilné trestné činnosti a vraždách, ale i např. v hospodářské trestné činnosti. Oproti dobám minulým je velmi zajímavé, že se sféry jejich zájmu rozšiřují i ke kriminalitě „bílých límečků“. Více než aktivní jsou gangy i v přeshraniční trestné činnosti na ostře sledované hranici Spojených států a Mexika, kde participují na pašování narkotik, ale i převaděčství či obchodu s lidmi, typicky právě „MS-13“ nebo „Barrio Azteca“ a další. Nadále se rozšiřují i počty hybridních gangů, jejichž členové nedávají ostentativně najevo svou příslušnost, tu naopak skrývají a i jejich symboly jsou spíše okolí skryté. Zároveň dochází k dalšímu provazování gangů pouličních a vězeňských a jejich vzájemné interakci. Dále vznikají i aliance gangů. V některých případech se pouliční gangy přibližují i extremistickým hnutím, ať už těch afroamerických separatistických, tak „bělošských“, rasistických. Obecně lze pak shrnout, že gangy jsou schopny se za účelem dosažení svých cílů spojit s kýmkoliv a proti komukoliv, a překonat tak i jinak silnou rivalitu vycházející z etnické rozdílnosti, teritoria apod. (<https://www.fbi.gov>) Předchozího tvrzení se týká i zpráva z roku 2011, která rovněž zdůrazňuje spolupráci gangů, které jsou za jiných okolností rivaly a vytváření aliancí ad hoc za účelem zisku. Stejně tak hovoří i o zvýšeném využívání moderních technologií gangy v oblasti komunikace, ale i přepravy osob i materiálu a zabezpečení proti odhalení ze strany úřadů. (<https://www.fbi.gov>) V oblasti komunikace, včetně rekrutace, gangy hojně využívají sociální média jako Facebook, YouTube, Instagram, Twitter, případně aplikace WhatsApp, Snapchat, KIK a další. Tyto četné platformy mohou sloužit i jako prostředek zastrašování protivníků. Svým způsobem mohou nahrazovat i graffiti nápisy na zdech ve formě jakýchsi „graffiti“ v kyberprostoru. (<https://www.fbi.gov>)

Že problém pouličních gangů ani utváření nových jen tak nevymizí, naznačují i informace o další etnické expanzi, respektive o zvýšené aktivitě již aktivních etnik i zapojení etnik dalších. Zpráva z roku 2011 tak zmiňuje např. Asiaty a rozšíření

do pro ně netradičních regionů, např. Virginia, Massachusetts, Montana a další. Dále zdůrazňuje vysokou sofistikovanost Asiatů i jejich rekrutaci členů neasijského původu, kteří mají napomáhat k maskování jejich aktivit. Obecně se tak činnost asijských gangů velmi blíží spíše zločinecké organizované skupině. Vedle Asiatů se zpráva zmiňuje i o gangách s členskou základnou pocházející z Afrického rohu, když přímo specifikuje Somálce, u kterých zmiňuje tendenci dávat svým gangům jména vycházející z příslušnosti ke konkrétnímu kmenu či klanu. Dále uvádí, že se Somálci jen zřídka přidávají k afroamerickým aliancím typu „Crips“ nebo „Bloods“ a fungují spíše samostatně. Zmíněny jsou i jejich střety s Etiopany. Další z explicitně jmenovaných Afričanů jsou Súdánští a jejich aktivity především na Středozápadě vedené sdružením „African Pride“. Expandují i karibské gangy ze svého tradičního působiště na východě Spojených států. Jmenován je nejrychleji se rozvíjející karibský gang s převážně dominikánskou členskou základnou „Trinitarios“. Vedle Dominikánů jsou aktivní Jamajčané. Pokud se však v poslední době hovoří o karibských gangách, znamená to na prvním místě aktivitu Haiťanů a jejich původem floridský „Zoe Pound“, o kterém se zmiňují na jiném místě v této práci. (<https://www.fbi.gov>)

Závěrem této části uvedu, že v souvislosti se vzestupem komunikačních technologií a možnými proměnami gangů v novém tisíciletí Prowse (2012) hovoří o termínu „New-Age“ gang. Za jeho základní definující znaky považuje tzv. tekutost (fluiditu) a mobilitu. Členy takových gangů označuje za „hráče“ věrné pouze penězům. Pokud peníze dojdou, „hráči“ mění působiště. Prowse (2012) dále konstatuje, že vůdci takových gangů využívají sítě členů, kteří jsou neustále v pohybu, např. od Los Angeles přes New York a Montreal po Vancouver. „Hráči“ při svém pohybu po takových trasách využívají určitých kontrolních bodů a zastávek na těchto trasách, kde současně plní svěřené úkoly. (Prowse, 2012) Takové gangy bezpochyby nesou transnacionální prvky. Otázkou ale zůstává, zda jde ještě o pouliční gang. Každopádně je to ale jedna z forem, ve kterou se původní pouliční gangy vyvinuly.

3. Mara Salvatrucha - typický příklad transnacionálního gangu

Již v předešlém textu jsem naznačoval, že se původní pouliční gangy v novém tisíciletí i díky rozvíjejícím se technologiím proměnily, některé pak velmi významně. Vedle spíše okrajově medializovaných „New-Age“ gangů se dnes do centra pozornosti dostal především tzv. transnacionální gang. Takovým označením rozumíme gang, který působí ve více státech souběžně. Jeho typickým příkladem je skupina Mara Salvatrucha, jinak také nazývaná MS-13 či La Mara Salvatrucha, které se budu na následujících řádcích věnovat. Na konkrétním případě se pokusím charakterizovat proměnu původních pouličních gangů starého stříhu po moderní gangy současnosti. Vznik a vývoj MS-13 pak doprovází i některé další jevy, které jsem již v práci popisoval.

Vegrichtová (2017) označuje MS-13 dneška jako gang tzv. třetí generace. Dodává, že většina pouličních gangů dneška jsou gangy první či druhé generace, které jsou založeny na tradičním teritoriálním pojetí úzce svázaným s konkrétní lokalitou. Jsou méně organizované a stejně tak jejich kriminální činnost. Ve stupni organizace se pak liší i první a druhá generace. Gang třetí generace, kam vedle MS-13 Vegrichtová (2017) řadí i 18th Street, se vyznačuje vysoce propracovanou a sofistikovanou kriminální činností jednoznačně orientovanou na zisk, vliv a moc. Zároveň používá brutální metody, které mají vedle eliminace protivníka sloužit i k jeho zastrašení. V současnosti má jednoznačně transnacionální přeshraniční charakter a některé její rysy nejsou nepodobné teroristickým organizacím, které ohrožují zájmy konkrétních států. Jak ale Mara Salvatrucha dospěla až do tohoto bodu?

Počátky Mara Salvatrucha sahají k roku 1980 a vypuknutí krvavé občanské války (<https://migrationpolicy.org>), která přinesla smrt zástupům lidí a stovky tisíc přiměla k odchodu ze země. Některé zdroje uvádí, že v souvislosti s krvavými boji opustilo zemi až milion osob. (Howell, 2015) I v důsledku toho dnes Salvadorci tvoří po Mexičanech druhou největší latinoamerickou menšinu ve Spojených státech, když se jejich počet odhaduje na 1,4 milionu lidí. (migrationpolicy.org) Ve Spojených státech

mnoho Salvadorců směřovalo na jihozápadní pobřeží do oblasti Los Angeles. Zde se desítky tisíc příchozích usadilo ve čtvrti Pico-Union, kterou v tu dobu obývali i další Středoameričané, zejména pak Mexičani. Ti zde mezitím vytvořili i další dnes transnacionální gang 18th Street Gang („Barrio Eighteen Street“). Členskou základnu 18th Street mohli zpočátku tvořit jen lidé s mexickým původem. Salvadorci se i díky jiným latinoamerickým gangům cítili v Pico-Union ohroženi a zformovali tak, zpočátku hlavně kvůli své ochraně, svůj vlastní gang Mara Salvatrucha. Gang MS-13 se začal velmi rychle rozrůstat, stejně jako celá salvadorská komunita v Pico-Union. Jestliže se v roce 1980 počet Salvadorců v Pico-Union v Los Angeles pohyboval okolo devadesáti čtyř tisíc, v polovině osmdesátých let jich zde bylo již půl milionu. Pico-Union se stalo oblastí, kde docházelo k mnoha vzájemným střetům mezi MS-13 a 18th Street i dalších gangů. Do poloviny devadesátých let se Pico-Union stalo centrem aktivity gangů v Los Angeles. Od jisté doby se mohli i členy 18th Street stát Salvadorci, což rivalitu gangů ještě umocnilo. Signifikantní pro lidi Salvadoru bylo, že přicházeli z velmi násilného prostředí pohrdajícího lidskou integritou. To se samozřejmě u mnoha z nich odrazilo i v jejich chování ve Spojených státech. Sílu MS-13 posílila i její spolupráce s vězeňským gangem „La Eme“ („the Mexican Mafia“) v oblasti obchodu s drogami. Na prudký nárůst moci MS-13 musely reagovat i bezpečnostní složky. Určitý přelom znamenalo památné pětidenní rabování v Los Angeles v roce 1992, při němž aktivní roli sehráli i členové MS-13. Následkem těchto bouří bylo krátkodobě zadrženo na sedmnáct tisíc Latinoameričanů a u některých z nich bylo rozhodnuto o deportaci zpět do země původu. Mezi deportovanými do Salvadoru byli i někteří členové MS-13. Stejně jako při dalších deportacích, které následovaly a které souvisely i s koncem salvadorské občanské války v roce 1992. Současně se desetitisíce až statisíce Salvadorců vrátilo o země dobrovolně.

Členové MS-13 se však vraceli domů jiní, než jací odcházeli. Vraceli se nabytou silnou identitou příslušnosti k Mara Salvatrucha. Mnohé z nich zdobilo tetování, které nikoho nenechávalo na pochybách, ke komu ta která osoba patří. Tato tetování, mimo jiné, velmi komplikovala takovým lidem získání práce v Salvadoru. (Howell, 2015) Většina

zaměstnavatelů měla z takových dob strach. To opět prohlubovalo jejich zakotvení v šedé zóně. Deportovaní členové MS-13 se v Salvadoru pak spojovali se zdejšími členy tzv. „maras“, vytvářeli jakési salvadorské expozitury Mara Salvatrucha, které se postupně rozrostly do celého Salvadoru. Vedle toho samozřejmě zůstala aktivní původní skupina v Los Angeles.

Z Mara Salvatrucha se postupně vyvinul jeden z nejobávanějších gangů na severoamerické a středoamerické scéně. Zpráva Ministerstva spravedlnosti Spojených států amerických z roku 2020 hovořila o osmi až o deseti tisících členech ve Spojených státech a desítkách tisíc dalších mimo Spojené státy, přičemž o MS-13 hovoří jako o násilném pouličním gangu, který operuje jako transnacionální kriminální organizace. (www.justice.gov) FBI v roce 2005 uváděla asi osm tisíc členů MS-13 jen v Salvadoru. (<https://nationalgangcenter.ojp.gov>) Howell (2019) konkretizuje, že MS-13 je kromě Spojených států a Salvadoru aktivní i v Hondurasu, Guatemale, Belize, Kostarice, Nikaragui i Panamě. Sféry vlivu se neustále rozšiřují jak ve Spojených státech, tak i ve Střední Americe, což je do značné míry způsobeno přesuny a migrací některých členů MS-13, kteří tak často unikají i před rukou zákona. FBI již v minulosti (<https://nationalgangcenter.ojp.gov>) konstatovala přítomnost MS-13 ve třiceti třech státech Spojených států a distriktu Columbia. Vysoká aktivita byla zaznamenána zejména samozřejmě v Kalifornii, ale i New Yorku, Texasu, Marylandu a mnoha dalších státech.

Členové Mara Salvatrucha participují na nejrůznějších formách násilní trestné činnosti, včetně vražd. Dále jsou aktivní v obchodu s drogami, se zbraněmi, ale i v obchodu s lidmi a převaděčství na vytížené mexicko-americké hranici. Výčet páchané kriminality jistě není úplný, spektrum zájmu členů MS-13 je široké. Co se týká struktury MS-13, neexistuje jeden vrchní „velitel“ či „vůdce“. Mara Salvatrucha je tvořena jednotlivými svými buňkami, expoziturami, které jsou na stejné úrovni a které mají své dílčí předáky či skupinu předáků určujících směr aktivit buňky. Takový předák nebo jejich okruh jsou nazýváni „shot callers“ nebo „ranfleros“. Jednotlivé buňky mohou mít a mají i svoje „etické“ kodexy, které se také mohou lišit. Expozitury nebo

kliky („cliques“) se liší i svými názvy, které zpravidla souvisí s jejich místem vzniku. Příkladem může být odnož MS-13 z Hollywoodu s názvem „Hollywood Loco Salvatruchos“. Většinu členů tvoří salvadorští občané, ale dnes již i občané jiných, převážně středoamerických států či USA, jak je patrné z aktuálního rozšíření gangu. (Howell, 2019) V oblasti, kde dominuje původem středoamerické obyvatelstvo, je členství vyhrazeno právě jemu. V oblasti, kde není taková hustota původem středoamerické populace, není vyloučeno ani členství jiných etnik. MS-13 vytváří asociace s afroamerickými i arabskými skupinami, ale i Portorikánci, Peruánci, Ekvádorci, Dominikány, Kubánci či Kostaričany.

FBI uvádí, že Mara Salvatrucha ve Spojených státech aktivně rekrutuje mládež, především z rodin středoamerických ilegálních migrantů. Věk členů pak osciluje od osmi do čtyřiceti let, hranice však není nepřekročitelná a je možné, že někteří členové jsou i starší. Iniciační rituál vychází z klasického schématu. Jde o třináctivteřinové napadení nováčka skupinou tří až pěti členů MS-13. (<https://nationalgangcenter.ojp.gov>) Nováček pak při něm nesmí projevit slabost, která by ho diskvalifikovala z členství v gangu. Členkami gangu mohou být i dívky či ženy. Zajímavostí je, že jejich iniciace může proběhnout dvěma způsoby. Dívky si mohou vybrat, zda absolvují pohlavní styk se třinácti členy MS-13 a tím se stanou skutečnými členkami („sex-in“) nebo podstoupí jako muži napadení a zbití přesilou („jump-in“). Ty dívky a ženy, které jsou schopny ustát napadení, jsou v očích dalších členů gangu poté více ceněny. Ty, které zvolí první možnost, jsou ostatními vnímány především jako sexuální objekty pro mužské členy gangu. (<https://www.theclever.com>)

Komunikace členů gangu se přizpůsobuje moderní době a jejím technologiím. Zároveň jsou si ale členové gangu velmi dobře vědomi, že taková komunikace je v hledáčku bezpečnostních složek USA.

Identifikačními znaky gangu jsou ďáblový vidle, iniciály a čísla MS-13, nápis Mara Salvatrucha a barvy modrá, bílá a černá. Modrá a bílá jsou barvy na vlajce Salvadoru. (<https://nationalgangcenter.ojp.gov>) Dalšími identifikátory jsou např. fráze „Salvadorian pride“ nebo španělsky hláskovaný název gangu „Eme-esce trece“.

Na tetováních členů gangu se často objevuje i mačeta, tradiční salvadorský zemědělský nástroj, který však MS-13 hojně využívá jako zbraň. Význam numerické hodnoty či číslice 13 není úplně jasný. Někteří se přiklání k názoru, že má symbolizovat písmeno M a jeho třináctou pozici v abecedě. Jiní vidí kontext s potrestáním a zabíjením nepřátel, když uvádí, že číslice 1 značí jednu střelu do hlavy a číslice 3 pak tři střely do těla, případně naopak. Hojně používaná je členy Mara Salvatrucha i znaková řeč, zejména pak symbolika pro písmeno M. (Vegrachtová, 2017).

„Etický“ kodex jednotlivých expozitur či klik není zcela shodný, podstata ale zůstává většinou neměnná. Příkladem zde uvedu parafrázi několik pravidel, jejichž porušení nebo naopak nesplnění může vést k rozsudku smrti nad členem gangu. Jde o pravidla odnože MS-13 z mexického Chiapasu. Některá z nich již v sobě přímo obsahují vyřčení trestu a některá jsou spíše obecnými proklamacemi vyjadřujícími žádoucí chování člena Mara Salvatrucha. Úmyslně je zde vynecháno pravidlo pod číslem 8, protože by samotná číslice mohla evokovat největšího rivala, 18th Street.

1. Vůdce, který okrade svůj gang, bude potrestán smrtí.
2. Strom, který neplodí ovoce, půjde k zemi.
3. Člen gangu MS-13 („homey“), který zradí druhého, bude kráčet sám.
4. Člen gangu MS-13, který odmítne pomoci druhému členu gangu, zemře.
5. Člen gangu MS-13, který opustí Mara, zemře.
6. Člen gangu MS-13, který vystřelí na druhého člena gangu, zemře.
7. Potrestán smrtí bude i člen MS-13, který okrade druhého člena. Takový skutek musí být prokázán dvěma svědky. Pokud nebude skutek prokázán, zůstává daná věc tomu, kdo si ji vzal.
8. – Záměrně není vyplněno.
9. Ten, kdo bude uvězněn a nevyřeší svůj problém, zemře.
10. Z násilnění a užívání drog nejsou v Mara povoleny.
11. Vůdce, který nepřináší skupině ovoce, se stane terčem útoku.

Od stejné odnože pochází i další pravidla, jejichž porušení nebo nenaplnění vyžaduje alespoň „disciplinární“ řízení. V některých bodech jde opět o obecné deklarace žádoucího chování.

1. Crack a marihuana nejsou v gangu povoleny.
2. Nepomlouvej jiného člena MS-13 za zády.
3. Člen gangu, který se nechá uvěznit za krádež, je odpad.
4. Zrada není v Mara tolerována.
5. Slovo člena gangu má svou hodnotu.
6. Dělej to, co řekne vůdce a nepolemizuj o tom.
7. Člen gangu, který neprokáže respekt svému vůdci, bude podroben disciplinárnímu řízení.
8. – Záměrně není vyplněno.
9. Člen gangu by u sebe neměl mít drogy.
10. Čas schůzky je závazný a měl by být respektován. Co se na takovém setkání řekne, mělo by tam i zůstat.
11. Nemluv s policií.
12. Člen, který ztratí zbraň, si musí opatřit novou do třinácti dní.
(<https://nationalgangcenter.ojp.gov>)

Závěr

V úvodu bakalářské práce jsem si položil otázku, zda a do jaké míry ovlivňovala migrace vznik prvních pouličních gangů ve Spojených státech amerických a do jaké míry přispívá k jejich existenci dnes. Zajímala mne i role etnicity a případný vliv dalších relevantních činitelů v procesu formování gangů.

Seznámením se s dostupnými prameny jsem došel ke zjištění, že odpověď není nijak jednoduchá, přímočará, ani jednoznačná. Prvním místem, kde se začaly utvářet pouliční gangy, byly Spojené státy americké, země, kterou v posledních více než pěti stech letech utvářela a přetvářela migrace. Imigrace se stala integrální součástí americké národní identity. (de Haas, Castles, Miller, 2020) Pouliční gangy zde vznikaly jako jakýsi vedlejší produkt migrace, mezinárodní i vnitrostátní. Svůj vliv zde však má migrace i dnes. Zároveň však nelze konstatovat, že migrace rovná se gangy. Ne každý imigrant či jeho potomek se stane členem gangu. Migrace je tak jen jakýmsi možným předpokladem vzniku pouličního gangu, nikoliv jeho podmínkou.

Vzájemný vztah migrace a gangů od svého vzniku prošel a prochází změnami. Stejně tak tomu je i s etnicitou. Zatímco první gangy často vznikly na etnicky homogenním základě, dnes často hovoříme o tzv. etnicky hybridních gangách. Vedle toho se na vzniku gangů podílely i podílí faktory další, které přispěly k tomu, že dnes nacházíme pouliční gangy nejen ve Spojených státech.

Sociologové se vždy úplně neshodují na přesné časové klasifikaci jednotlivých imigračních vln přichozích do Spojených států, většina však označuje za milníky a vrcholy roky 1890 a konec devatenáctého století a dále dvacátá, šedesátá a osmdesátá léta minulého století. Americká města se tak stala postupně směsicí nejrůznějších etnik a etnicit. (Decker, van Gemert, Pyrooz, 2009) Zejména v prvních vlnách se jednalo o masivní příchod původem evropského obyvatelstva, které často směřovalo do nuzných bytových domů v chudých čtvrtích města, kde vnikaly slumy. Důsledkem života v těchto oblastech byla sociální dezorganizace, jejímž jedním z aspektů byla i tvorba pouličních gangů.

První pouliční gangy byly především důsledkem imigrace nevídaných rozměrů. Masový příliv nových a nových příchozích logicky přinášel sociální problémy a mnozí tak končili v sociální izolaci. Ta se však netýkala jen prvních gangů, naopak přetrvávala a je tématem i dnes. To naznačuje i Manuel Castells (2010), který se vyjadřuje již především k situaci v americké společnosti ve druhé polovině dvacátého století. Za klíčový fakt v souvislosti s pouličními gangy označuje vznik městského ghetta a rezidenční segregaci. Pokud hovoří o ghettu, charakterizuje jej jako místo s vysokou koncentrací nerovnosti, diskriminace a lidského neštěstí, kde se celkově odráží krize lidské společnosti. Existence takových ghett pak vede k prohlubování sociální nerovnosti, další polarizaci společnosti a růstu chudoby, kterou dnes i v minulosti umocňovala zdrženlivost americké domácí politiky v otázkách sociálního zabezpečení. Historické zformování amerického městského ghetta Castells (2010) mimo jiné přičítá i migraci afroamerického obyvatelstva ze zemědělského Jihu. To po svém příchodu na sever či západ skončilo často v činžácích budovaných původně jako sociální bydlení („public housing project“), které se však brzy na to transformovaly v ghetto se vším všudy. Ke zlepšení nepomohla ani situace ve školství, kde byl zápis do škol založen na rezidenční příslušnosti. Nebylo to však jen afroamerické obyvatelstvo, které končilo v ghettech, podobně do něj směřovali i mnozí Latinoameričané a další. O tom, že i dnes je téma ghetta aktuální, svědčí i Castellsova (2010) slova o tom, že se život v nich v posledních dekádách spíše zhoršil, než zlepšil. K tomu jistě přispělo i masové rozšíření drog a obchodu s nimi, stejně jako snadná dostupnost střelných zbraní.

Vedle ghetta Castells (2010) vyzdvihuje i téma rasismu, když uvádí, že Spojené státy americké jsou specifickou společností s hluboce zakořeněnou rasovou diskriminací. S tím nelze než souhlasit, a to i proto nebo přesto, že má země zkušenost s aktivitami Hnutí za občanská práva i jinými mnohými snahami o narovnání stavu. K tomu z právního hlediska jistě došlo, ale zároveň se domnívám, že v části americké společnosti je rasismus stále skrytě zakořeněn a vidím jej jako jeden z určujících fenoménů, které přispěly ke vzniku gangů, zejména těch z druhé poloviny dvacátého století. Jak ghetto, tak rasismus spolu pak velmi úzce souvisí. Když budu parafrázovat

Hagedorna (2008), tak není překvapující, že příšerné podmínky v ghettech či „barrios“ prohlubují frustraci a vzrůstající agresivitu skupin ozbrojených mužů, případně žen. V šedesátých letech minulého století žilo 70 % afroamerického městského obyvatelstva právě v ghettech. (Tindall, Shi, 1994) Nebyli to opět jen Afroameričané, kteří rasismu čelili, velmi podobnou zkušenost si nesli i Hispánci, své prožili Asiaté, dnes čelí předsudkům i obyvatelé Blízkého východu a jiní. Vigil (2009) při analýze života mexických „Chicanos“ v Kalifornii hovoří o jejich zásadním ovlivnění industrializací a rasismem. Industrializace Los Angeles a okolí Mexičany, kteří přišli zejména za prací v zemědělství, do značné míry izolovala, zatímco všudypřítomný rasismus je přímo segregoval.

Z mého pohledu se pak rasismus, i když z mírně odlišného pohledu, odráží i v rozšířeném laickém názoru, že členství v gangu je dnes záležitostí výhradně etnických menšin. Tato představa je samozřejmě mylná, o čemž svědčí i existence čistě „bělošských“ gangů. Na vzestupu jsou i gangy hybridní. Na druhou stranu je pravdou, že především Afroameričané a Hispánci tvoří velmi významné procento členské základny dnešních pouličních gangů. Freng a Taylor (2013) k tomu podotýkají, že důvod, proč významné počty Hispánců a Afroameričanů mají blízko k členství v gangu, není ten, že by se u nich nějak lišily rizikové faktory např. od obyvatelstva evropského původu, ale spočívá v tom, že jsou ve svých etnických komunitách vystaveni mnohem větší míře rizika. Dodávají, že ojedinele se pak některé rizikové faktory mohou více dotýkat konkrétního etnika. Hispánci jsou tak podle něj více náchylní k frustraci z neúspěchu ve škole a nedostatku sebeúcty, zatímco Afroameričané bývají častěji ovlivnitelní rodinnými příslušníky či spolužáky, kteří již jsou členy gangů. I když stále mnoho gangů vzniká na etnických základech, hranice etnicity, jak už jsem několikrát zmínil, není nepřekročitelná. Navíc, jak podotýká Decker, Pyrooz, Densley (2021), i gangy, které vznikly na odlišných etnických základech, toho mají více společného než odlišného. Členská základna gangů se více a více etnicky mísí a častěji pak dochází spíše než k interetnickým střetům k těm k intraetnickým. Jako příklad mohou posloužit boje hispánských MS-13 a 18th Street.

Zajímavý je i pohled Christophera Adamsona (2000), který potvrzuje, že afroamerické i „evropské“ gangy vznikaly jako důsledek sociální dezorganizace, ekonomické nestability a slabé rodiny. Chlapci či mladí muži pak hledali v gangu svou identitu a možnost dosažení určitého sociálního statusu. Zatímco se ale gangy s původem evropskou členskou základnou staly pro jejich členy prostředkem k asimilaci, pro členy afroamerických gangů znamenaly posílení cesty ke kulturní separaci, etnické segregaci a ekonomické marginalizaci. (Adamson, 2000)

Historicky první městské pouliční gangy a gangy z počátku dvacátého století byly tedy odrazem bezprecedentního přílivu migrantů a uprchlíků a jejich reakcí na nové prostředí. S postupem doby začala mít výrazný vliv i vnitrostátní migrace především afroamerických obyvatel a ani vliv té mezinárodní však nevymizel a po legislativních změnách v šedesátých letech naopak posílil a přetrval až dodnes.

Je patrné, že téma migrace je s existencí gangů neodlučitelně spojeno a vine se celou historií vývoje tohoto fenoménu. Zároveň se však v čase mění. Stejně tak vliv etnicity na vznik pouličních gangů je poměrně fluidní. Etnické linie vždy hrály svou roli ve formování gangů. Ostřejší byly zejména při formování prvních gangů, i když také ne bez výjimek. Postupně se hranice spíše mírně obrušovaly, pomineme-li rasistické skupiny, a vznikalo více etnicky hybridních gangů. Označení gangů jako asijské, hispánské, afroamerické, původem evropské, nativní a jiné je dnes tedy vzhledem k diverzitě amerických obyvatel problematické, nicméně i já je ve své práci pro určité zjednodušení a schopnost pojmenování jevů používám. Toto dělení má především své historické opodstatnění, kdy měli příchozí migranti tendenci usazovat se tam, kde již žili jejich blízcí. Svou roli jistě sehrává i dnes, ale s etnickými proměnami celé americké společnosti roste i diverzita členské základny gangů.

Etnické či imigrační komunity jsou rovněž výrazně ovlivněny fungováním střední společenské vrstvy, třídy. Tato její funkce pak nespočívá v materiálním zabezpečení, ale zejména ve fungování systému neformální kontroly, dobrovolnických organizací, kroužků a spolků tak, aby co nejvíce dokázala eliminovat snahu mládeže hledat svou identitu ve formaci pouličních gangů a spíše jim nabídla pozitivní životní vzory či

možnosti. (Monti, 2008) Společenská struktura sousedství („neighborhood“, „barrio“) určuje a vytváří i jeho život, a to včetně negativních jevů. (Trujillo, Vélez, 2018)

Imigranti, kteří přicházeli i přichází do Spojených států amerických, se vždy potýkali s četnými problémy úzce souvisejícími s příchodem do nového prostředí. Museli čelit xenofobii, někteří rasismu, ekonomickým a sociálním problémům týkajících se jejich rodin, předsudkům, diskriminaci. Často se setkávali s nezájmem i odmítáním. (Perlmutter, 1999) Chudoba, diskriminace i etnická pouta pak členy takových komunit vázaly blíže k sobě, aby tak byli schopni čelit nástrahám života v novém prostředí. Krajním projevem života komunity pak byl vznik pouličního gangu, který sdružoval primárně chlapce či mladé muže pocházející z chudého imigračního dělnického prostředí. První gangy nebyly nutně kriminální, spíše ochranné. (Cooley, 2016) Postupně však kriminální prvek do života většiny z nich vstoupil a staly se i gangy predátorskými. Již jsem zmiňoval intenzivní roli rasismu. Postupně se gangy adaptovaly i na život v měnící se společnosti včetně trhu, a to i toho drogového. Novodobým trendem jsou transnacionální prvky v životě gangů, opět související s migrací i deportací gangsterů. Etnický základ gangů nadále má svůj význam, zdaleka však není již vždy dogmatem.

Decker, van Gemert a Pyrooz (2009) shrnují, že strukturálními komponenty, které přispěly či přispívají ke vzniku gangu, jsou především chudoba, imigrace a pohyby obyvatelstva, zařazení do společenské třídy, rozvíjející se kapitalismus a ekonomická zátěž, absence sociální kontroly, multiplikovaná marginalizace, ale i rasismus a etnická heterogenita či diverzita, stejně jako rezidenční segregace a restrikce pro určité obyvatelstvo v oblasti bydlení.

Obdobně i Krohn, Schmidt, Lizotte, Baldwin (2011) ve své stati zabývající se především hispánskými gangy rovněž hovoří o tzv. makrostrukturálních a makrohistorických faktorech vedoucích ke vzniku gangů. Do makrostrukturálních řadí imigraci a život v „barrio“ a mezi ty makrohistorické začleňují vedle represe vůči Hispáncům rasismus.

Frang a Taylor (2013) staví do popředí důvodů stojících u zrodu gangů komunitní a environmentální faktory, mezi kterými uvádí extrémní či koncentrovanou chudobu ruku v ruce se sociální a geografickou izolací, a to včetně oblastí bydlení a vzdělávání i vysokou nezaměstnaností.

Z faktů popsaných v bakalářské práci i z předchozích tvrzení tedy vyplývá, že migrace i etnicita tedy zcela jednoznačně svůj vliv na formaci gangů má i měla. V průběhu plynutí času pak došlo k určitým proměnám tohoto vlivu. Vedle toho však vznik pouličních gangů ve Spojených státech ovlivnil i rasismus a výše popsané podoby sociálního i ekonomického vyčlenění. Osobně se domnívám, že stěžejní je právě otázka vyčlenění či izolace komunity, která z mého pohledu převažuje nad etnickým či migračním původem. Domnívám se, že původ pak jen může umocnit sílu rizikových faktorů vzhledem k životu v komunitě.

Shrnu-li tedy na závěr svou bakalářskou práci, v její první části jsem naznačil obecnou nejednotnost a obtížnost definice termínu gang, rovněž jsem popisoval pouliční gang s důrazem právě na aspekt ulice. V krátkosti jsem se zastavil u možné organizační struktury gangů a letmo jsem zmínil i jejich rozdílné atributy a symboliku. Blíže jsem se zabíral otázkou členství v gangu, a to i v kontextu iniciace. Zároveň jsem popsal nejčastěji uváděné teorie vysvětlující vznik pouličních gangů a letmo jsem načrtl i možné individuální faktory vedoucí jedince ke členství v pouličním gangu. V hrubých rysech jsem popisoval souvislosti imigrace do Spojených států od koloniálního období až do přelomu dvacátého a jednadvacátého století. Zmiňoval jsem etnika či skupiny etnik, která v konkrétních imigračních etapách do Spojených států převládala, a v jakých se to dělo dějinných souvislostech. Samostatnou kapitolu tvoří vývoj situace Afroameričanů.

V druhé části bakalářské práce jsem se zabýval již podrobně vznikem a vývojem pouličních gangů ve čtyřech základních geografických oblastech Spojených států, tj. na Severovýchodě, Středozápadě, Západě a Jihu. V každé z těchto oblastí jsem se detailněji věnoval jednomu z urbánních center. New York, Chicago i Los Angeles byly a jsou zřejmými přirozenými centry regionu, a to i co se týká přítomnosti gangů

v celonárodním měřítku, ať už z historického či současného pohledu. Miami jsem zvolil kvůli jeho zeměpisné blízkosti ke Kubě, respektive celé karibské oblasti. Na závěr jsem popsal současný stav pouličních gangů a jejich proměny. Zaměřil jsem se především na téma transnacionálního gangu, který jsem přiblížil na konkrétním případě skupiny Mara Salvatrucha.

Úplným závěrem práce jsem reflektoval svá zjištění. Domnívám se, že ačkoliv se téma gangů může jevit České republice velmi vzdálené, vzhledem k rostoucí diverzitě obyvatelstva v naší zemi se mohou některé zkušenosti s nimi stát cenným zdrojem informací pro směřování naší budoucí sociální i jiné politiky, a to na poli nejen migrace a integrace.

Použitá literatura a zdroje

- Adamson, Ch. (2000). Defensive Localism in White and Black. A Comparative History of European-American and African-American Youth Gangs. *Ethnic and Racial Studies*. 23(2), 272-298.
- Bade, J. K. (2005). *Evropa v pohybu. Evropské migrace dvou staletí*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Britannica. (2023). *African Americans. People*. Citováno dne 15. ledna 2023. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/African-American>
- Byers, A. (2006). *The History of U. S. Immigration. Coming to America*. Berkeley Heights: Enslow Publishers.
- Castells, M. (2010). *The Information Age. Economy, Society, and Culture. Volume III. End of Millenium*. 2. vyd. Malden: Wiley-Blackwell.
- Cooley, W. (2016). Immigration, Ethnicity, Race, and Organized Crime. In R. H. Bayor (Ed.), *The Oxford Handbook of American Immigration and Ethnicity*. (s. 319-337). Oxford: Oxford University Press.
- Coughlin, B. C., Venkatesh, S. A. (2003). The Urban Street Gang after 1970. *Annual Review of Sociology*. 29, 41-64.
- Decker, S. H., Pyrooz, D. C., Densley, J. A. (2022). *On Gangs*. Philadelphia: Temple University Press.
- Decker, S. H., van Gemert, F., Pyrooz, D. C. (2009). Gangs, Migration, and Crime. The Changing Landscape in Europe and the USA. *Journal of International Migration and Integration*. 10, 393-408.
- de Haas, H., Castles, S., Miller, M. J. (2020). *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*. 6. vyd. London: Red Globe Press.
- Delaney, T. (2014). *American Street Gangs*. 2. vyd. Boston: Pearson.
- Dinnerstein, L., Reimers, D. M. (1999). *Ethnic Americans. A History of Immigration*. 4. vyd. New York: Columbia University Press.

- Doucet, F., Suárez - Orozco, C. (2006). Ethnic Identity and Schooling. The Experiences of Haitian Immigrant Youth. In L. Romanuci-Ross, G. A. De Vos, T. Tsuda (Eds.), *Ethnic Identity. Problems and Prospects for the Twenty-first Century*. (s. 163-188). 4. vyd. Lanham: AltaMira Press.
- FBI. (2012). *Documents. National Gang Threat Assessment. Emerging Trends*. Citováno dne 20. ledna 2023. Dostupné z: <https://www.fbi.gov/file-repository/stats-services-publications-2011-national-gang-threat-assessment-2011%20national%20gang%20threat%20assessment%20%20emerging%20trends.pdf/view>
- FBI. (2016). *Documents. Gang Reports*. Citováno dne 20. ledna 2023. Dostupné z: <https://www.fbi.gov/file-repository/stats-services-publications-national-gang-report-2015.pdf/view>
- Freng, A., Taylor, T. J. (2013). Race and Ethnicity. What are Their Roles in Gang Membership. In T. R. Simon, N. M. Ritter, R. R. Mahendra (Eds.), *Changing Course. Preventing Gang Membership*. (s. 135-151). Washington, D. C., Atlanta: U. S. Department of Justice, U. S. Department of Health and Human Services.
- Hagedorn, J. M. (2008). *A World of Gangs. Armed Young Men and Gangsta Culture*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Hampshire, D., Rizvi, S. (2010). *US Immigration Handbook. A Survival Handbook*. London: Survival Books.
- Hillstrom, K., (2009) *The Dream of America. Immigration 1870 – 1920*. Detroit: Omnigraphics.
- Holmes, R. M., Tewksbury, R., Higgins, G. E. (2012). *Introduction to Gangs in America*. Boca Raton: CRC Press.
- Hoobler, D., Hoobler, T. (2003). *We Are Americans. Voices of the Immigrant Experience*. New York: Scholastic Nonfiction.
- Howell, J. C. (2015). *The History of Street Gangs in the United States. Their Origins and Transformations*. London: Lexington Books.

- Howell, J. C., Griffiths, E. (2019). *Gangs in America's Communities*. 3. vyd. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc.
- Chin, K. (1996). *Chinatown Gangs. Extortion, Enterprise, and Ethnicity*. New York: Oxford University Press.
- Krohn, M. D., Schmidt, N. M., Lizotte, A. J., Baldwin, J. M. (2011). The Impact of Multiple Marginality on Gang Membership and Delinquent Behavior for Hispanic, African American, and White Male Adolescents. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 27(1), 18-42.
- Martínez, J. F. E., Ramos, M. A. (2008). Crips. In L. Kontos., D. Brotherton (Eds.), *Encyclopedia of Gangs* (s. 43-46). Westport: Greenwood Press.
- Migration Policy Institute. (2018). *El Salvador. Civil War, Natural Disasters, and Gang Violence Drive Migration*. Citováno dne 10. února 2023. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/el-salvador-civil-war-natural-disasters-and-gang-violence-drive-migration?eType=EmailBlastContent&eId=b051e122-8db7-424f-a157-e72d9a7836fc>
- Migration Policy Institute. (2023). *Frequently Requested Statistics on Immigrants and Immigration in the United States*. Citováno dne 15. Března 2023. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/frequently-requested-statistics-immigrants-and-immigration-united-states?eType=EmailBlastContent&eId=e333a24e-c902-4fcb-9083-79a2c51a4459>
- Monti, D. J. (2008). Gangs. In V. M. Parillo (Ed.), *Encyclopedia of Social Problems 1* (s. 385-387). Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc.
- National Gang Center. (2014). *Highlights of the 2012 National Youth Gang Survey*. Citováno dne 10. února 2023. Dostupné z: <https://ojjdp.ojp.gov/sites/g/files/xyckuh176/files/pubs/248025.pdf>
- National Gang Center. (2005). *Mara Salvatrucha (MS-13). An International Perspective*. Citováno dne 9. února 2023. Dostupné z: <https://info.publicintelligence.net/FBI-MS13.pdf>

- National Institute of Justice. (2011). *What Is a Gang? Definitions*. Citováno dne 22. února 2023. Dostupné z: <https://nij.ojp.gov/topics/articles/what-gang-definitions>
- Page, J. B. (1997). Vulcans and Jutes. Cuban Fraternities and Their Disappearance. *Free Inquiry in Creative Sociology*. 25(1), 65-73.
- Papachristos, A., Hughes, L. A. (2015). Neighborhoods and Street Gangs. In S. H. Decker, D. C. Pyrooz (Eds.), *The Handbook of Gangs* (s. 138-162). Chichester: John Wiley & Sons, Inc.
- Perlmutter, P. (1999). *Legacy of Hate. A Short History of Ethnic, Religious, and Racial Prejudice in America*. Armonk: M. E. Sharpe
- Prowse, C. E. (2012). *Defining Street Gangs in the 21st Century. Fluid, Mobile, and Transnational Networks*. New York: Springer.
- Sánchez Jankowski, M. (1991). *Islands in the Street. Gangs and American Urban Society*. Berkeley: University of California Press.
- Shelden, R. G., Tracy, S. K., Brown, W. B. (2004). *Youth Gangs in American Society*. Belmont: Wadsworth.
- Schmallegger, F. A., Marcum, C. D. (2020). *Juvenile Justice. An Active Learning Approach*. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc.
- Strobel, Ch. (2010). *Daily Life of the New Americans. Immigration since 1965*. Santa Barbara: Greenwood.
- Tindall, G. B., Shi, D. E. (1994). *Dějiny států USA*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- The Clever. (2017). *15 Of The Most Extreme MS-13 Rituals*. Citováno dne 9. února 2023. Dostupné z: <https://www.theclever.com/15-of-the-most-extreme-ms-13-rituals/>
- Thrasher, F. M. (1927). *The Gang. A Study of 1 313 Gangs in Chicago*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Tobin, K. (2008). *Gangs: An Individual and Group Perspective*. Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall.

- Topinka, D. (2009). Utváření konceptu integrace migrantů. In D. Topinka, P. Zahrádka, M. Foret, M. Fafejta, J. Hrabal (Eds.), *Vyprávění – Identita – Diference. Vybraná témata kulturních studií.* (s. 145-172). Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Trujillo, S., Vélez, M. B. (2018). Ethnicity and Crime. In R. Martínez, M. E. Hollis, J. I. Stowell (Eds.), *The Handbook of Race, Ethnicity, Crime, and Justice* (s. 39-63). Hoboken: John Wiley & Sons, Inc.
- United Gangs. (2023). *Zoe Pound (Miami)*. Citováno dne 20. ledna 2023. Dostupné z: <https://unitedgangs.com/zoe-pound-miami/>
- U. S. Department of Justice. (2020). *Full-Scale Response. A Report on the Department of Justice's Efforts to Combat MS-13 from 2016-2020*. Citováno dne 8. února 2023. Dostupné z: <https://www.justice.gov/archives/ag/page/file/1329776/download>
- Valdez, A. (2009). *Gangs. A Guide to Understanding Street Gangs*. 5. vyd. San Clemente: Law Tech Publishing.
- Valdez, A. (2011). *Gangs Across America. History and Sociology*. 2. vyd. San Clemente: Law Tech Publishing.
- Valentine, B. (1995). *Gang Intelligence Manual. Identifying and Understanding Modern-Day Violent Gangs in the United States*. Boulder: Paladon Press.
- Vegrichtová, B. (2017). *Gangy. Vězeňské, pouliční a motorkářské*. Praha: Grada Publishing.
- Vigil, D. (2009). Community Dynamics and the Rise of Street Gangs. In M. M. Suárez-Orozco, M. M. Páez (Eds.), *Latinos. Remaking America* (s. 97-109). 2. vyd. Berkeley: University of California Press.
- Vigil, J. D. (1996). Chicano Gang Initiation. *Human Organization*. 55(2), 149-153.
- Weide, R. D. (2022). *Divide & Conquer. Race, Gangs, Identity, and Conflict*. Philadelphia: Temple University Press.